Negende Jaargang, Nummer 9 Verschijnt maandelijks 11 September 1937

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redactie: Postbus W 6, Amsterdam-W. || Secretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W.
Administratie: Postbus O. 50, Amsterdam-O. || Postgiro Amsterdam 144698. || In België: Esschenstraat 16, Antwerpen

Abonnementsprijs f 0.75 per jaar. Voor leden gratis. Oplaag 6000 exemplaren.

ONZE PROPAGANDA.

Wij geloven, niet te veel te zeggen, als wij beweren, dat er in onze tijd niemand is, die nog nooit iets met propaganda te maken heeft gehad, hetzij in passieve of in actieve zin. Wie onzer zou zich onze maatschappij zonder propaganda voor kunnen stellen? Wie is nog nooit onder de indruk van een goed voorgedragen propagandarede geraakt? Wie werd nog nooit bekoord door een fleurig affiche of een met smaak gearrangeerde tentoonstelling? Wij kunnen zonder enige overdrijving zeggen: zeker niemand! Onze moderne maatschappij met haar instellingen en organisaties van culturele aard, is zonder propaganda zeker niet denkbaar.

Ieder, die zijn ideeën ingang wil doen vinden, iedere organisatie, die haar idealen uit wil dragen, iedere instelling, die haar denkbeelden gemeengoed wil zien, zij allen behoeven en beoefenen: *de propaganda.*

Wanneer wij spreken over propaganda, heeft dit voor ons geen bijzondere betekenis, maar wanneer wij het over *onze propaganda* hebben, bedoelen wij daarmee de propaganda voor Esperanto in het algemeen en in het bijzonder in het kader van onze Federatie. En vanzelfsprekend gaan in dit jubileumjaar onze gedachten uit naar de propaganda, die Dr. Zamenhof moest voeren, toen hij, als enig esperantist, zijn ideaal wilde verbreiden, zijn schepping tot bezit der gehele wereld wilde maken. Een taak, die velen onzer — zo niet allen — te zwaar zou zijn geweest, maar die hij, dank zij zijn onverwoestbaar idealisme en zijn vertrouwen in de zin voor logica bij zijn medemensen, niet alleen begon, maar ook voortzette, tot de dood aan zijn rijke en werkzame leven in het derde oorlogsjaar een einde maakte. Zijn enig propagandamateriaal bestond uit zijn eerste leerboek in het russisch, kort daarna verrijkt met uitgaven in het pools, frans, duits en engels.

Welk een onderneming!

„Daar met zijn vrouw", zo beschrijft Dr. Edmond Privat in zijn boekje „La Vivo de Zamenhof", „begon hij de verzending van zijn brochure naar kranten en personen in alle landen. Zij schreef de namen en de adressen en liet kleine annonces in de bladen opnemen. Zo gingen de eerste maanden van samenzijn voorbij.

Hoe zou het boekje worden ontvangen? Zou het eenvoudig verzwegen worden en in het vergeetboek raken? Zou een verblinde mensheid de vrucht van tienjarige arbeid ongelezen verwerpen? De wanhoop der twijfel dreigde. In dergelijke uren heeft vaak een vrouw het in de hand, het vlammetje brandend te houden en aan te wakkeren, of het met tranen te doven. Groot is zij, als zij het vuur weet aan te houden.

Eén voor één kwamen de antwoorden binnen. Vragen, raadgevingen, goedkeuringen, of geestdriftige brieven. Enkele waren zelfs reeds in de nieuwe taal geschreven...."

Hoe moet het Dr. Zamenhof te moede zijn geweest, toen hij de eerste antwoorden mocht ontvangen? Wij weten het niet. Maar dit is wel zeker: die eerste maanden zijn beslissend geweest voor zijn taal.

Nu, vijftig jaar later, wordt de propaganda anders gevoerd.

Het zijn er nu duizenden, die dag aan dag Esperanto propageren, op straat, in werkplaatsen en op kantoren, en in plaats van één enkele brochure beschikken wij over een geheel arsenaal. Dag aan dag wordt de propaganda gevoerd, maar haar hoogtepunt vindt zij toch ieder jaar — althans voor onze Federatie — in September, in de Groene Maand. Dan wordt de propaganda gevoerd onder hoge druk.

Reeds weken te voren worden afdelings- en propaganda-commissievergaderingen gehouden. Oud propagandamateriaal wordt weer te voorschijn gehaald, zo nodig opgeknapt. Strooibiljetten, brochures en kranten worden besteld, zalen voor tentoonstelling of propagandavergaderingen gehuurd. De leden worden aan het werk gezet om te verspreiden, te colporteren of huisbezoek te verrichten, terwijl vrienden en kennissen extra worden aangespoord *nu dit jaar eens eindelijk een cursus te gaan volgen* en huisgenoten en familieleden naar tentoonstelling of vergadering worden meegetroond.

In één woord: overal heerst verhoogde activiteit.

In de Libro-Servo is dit het best te bemerken. Wie zo tegen vijf uur binnen zou komen stappen, zou daar een interessante vloerbedekking zien. Dan n.l. heeft de drukker juist de strooibiljetten afgeleverd. In de loop van de avond worden de pakken aangevuld met ander propagandamateriaal en ter verzending gereed gemaakt. De volgende dag komt „de bode" d. i. de expediteur, ze halen en begint het spel opnieuw.

Soms blijkt, dat enige correctie in de bestelling noodzakelijk is. Als n.l. een *grote afdeling* weinig of geen kranten — ons extra nummer van L E — bestelt, begrijpt onze Libro-Servanto onmiddellijk, dat hier een vergissing heeft plaats gevonden en nadat hij een blik in de ledenlijst heeft geworpen, wordt de vergissing hersteld en krijgt de betreffende afdeling een aantal kranten *in commissie* toegestuurd. Je kunt hem dit per slot van rekening niet kwalijk nemen, want we lieten van dit nummer **25.000 exemplaren** drukken!

Van de nieuwste uitgave, ons kalendertje, waarvan iedere afdeling een ex. heeft ontvangen, is het eerste tienduizendtal reeds verzonden en als dit nummer van L E verschijnt, zal ook het tweede tienduizendtal

1907 30 Oktobro 1937

A L S E jubileos.

Kiam mi konstatas kiom ni nun entreprenas en Amsterdamo, mi ekpensas pri la tempo pasinta, kiam mi eklernis Esperanton. Estis en la jaro 1921a. ALSE[1]) okazigis propagandan kunvenon en la tiama konstruaĵo „Concordia", en kiu kdo F. Faulhaber montris lumbildojn pri la Praha kongreso. Ĉeestis tiun kunvenon proksimume 50 personoj. Mi estis kaptata kaj aliĝis al la kurso. Mi sekvis la ekzemplon de 24 aliaj kaptitoj. Tiuj 25 konsistigis la tutan kursanaron laboristan de la urbo Amsterdamo. La gvidinto de tiu kurso estis kdo G. v. Broekhoven, nun unu el la estraranoj de sekcio Amsterdam VII. ALSE, la aranĝinto de tiuj kunveno kaj kurso, nombris tiutempe 20 anojn. Tiu nombro prezentis la tutan laboristan anaron esperantistan en Amsterdamo. Ĉar ja ALSE estis la *sekcio* Amsterdama. Pri tiuj 15 jaroj de ALSE mi scias malmulte, ĉar granda parto el la protokolaro perdiĝis.

La fondintoj estas la kdoj Th. Buis, la nuna kunlaboranto en „La Progresanto", H. P. Balm, J. Helmers, P. Landzaat kaj W. Nutters, kiuj lernis Esperanton en kurso de la „Unua Amsterdama Societo Esperantista". W. Nutters, la unua prezidanto de nia societo, fariĝis ankaŭ la unua prezidanto de la Federacio, fondita la 1an de majo 1911a de la Haga sekcio 1 kaj la nia, kaj la unua redaktoro de la Federacio-gazeto. Li gvidis multajn kursojn kaj estis lingve bonege instruita.

Li mortis en 1926a.

En 1920a la gvidado de la Federacio transiris al Amsterdamo. La estraro konsistis el niaj membroj kdoj Faulhaber, prezidanto, Kloek, sekretario-kasisto, Everts, vicsekretario, Sawade kaj v. Steenwijk, asesoroj. En 1921a kdo A. Kloek verkis broŝuron „Het Esperanto en de arbeidersbeweging". En 1922a „De jongste successen van het Esperanto". En 1923a kdo C. F. Everts verkis la broŝuron „De geschiedenis der Internationale Taal".

De la jaro 1923a ĝis 1931a kdo Kloek estis redaktoro de „Holanda Esperantisto" tiam la nura Esperanto-gazeto en nia lando, en kiu kunlaboris la tuta Esperantistaro nederlanda.

Mi jam diris, ke mi pri la unua tempo de nia societo nur malmulte scias. Mi menciis, ke ĝi en 1922a nombris nur 20 anojn. Unu el la kaŭzoj, ke ĝi estis tiom malgranda, eble estis la mondmilito. Sed post 1922a ĝis 1928a ĝi tamen ne multe progresis. Cetere en aliaj lokoj laborist-esperantistaj grupoj kaj entute la Federacio ne prosperis. En la federacia jubilea libro kdo G. P. de Bruin, la verkinto de la artikolo pri la historio de FLE skribis, ke unu el la kaŭzoj de malprospero de FLE, estis, ke kdo A. Kloek, la tiama prezidanto de nia sekcio, estis samtempe sekretario-kasisto de FLE, kaj redaktoro-eldonisto de „H E."

La ĉefkaŭzo, kiun cetere ankaŭ kdo De Bruin menciis, ke nia societo tiom malmulte progresis, estis laŭ ni, ke ni ne disponis pri sufiĉe da kapablaj kursgvidantoj. Kdo Kloek tamen faris sian eblon. Li tiutempe devis, krom plenumi la supremenciitajn funkciojn, post tre laciga dumtaga laboro, gvidi la konversaciojn kaj la elementan kurson, ĉar neniu alia estis disponebla. Li instruis nin ankaŭ por la „A"-ekzameno.

E. Zachte.
(Daŭrigota).

[1]) ALSE = Amsterdama Laborista Societo Esperantista.

Zaterdag 18 September 4.30 uur spreekt Jan Snel over „Esperanto, ook voor de kinderen". Medewerking van enige jeugdige esperantisten met Esperanto-zang, declamatie en een dialoog.

Zaterdag, 2 October, 4.30 uur spreekt Ir. C. Boeken, de leider van de „Werkplaats", kindergemeenschap te Bilthoven, over: „Esperanto en het onderwijs".

---

voor het grootste deel, of hopelijk geheel, zijn weg naar de afdelingen, en vandaar via de leden, naar de buitenstaanders hebben gevonden.

Het spreekt vanzelf, dat de twee esperanto-radiouitzendingen van deze maand aan de propaganda zijn gewijd.

Op 4 September sprak k-do B. Ponstein over: „Conservatisme of geestelijke luiheid" en op 18 September spreekt k-do Jan Snel over: „Esperanto ook voor de kinderen", waarbij ook enigen onzer kinderen-esperantisten zich zullen doen horen. Want ook bij het kinderwerk is de Federatie actief.

Als deze propaganda haar werk zal hebben verricht, is het woord aan de cursusleider, die ook op zijn beurt propaganda moet maken onder zijn cursisten, om hen aan het eind van de cursus als lid van de federatie te kunnen inschrijven.

Indien dit niet gebeurt is alle moeite tevergeefs, is alle gemaakte propaganda waardeloos. Want nog steeds geldt: De niet-georganiseerde esperantist gaat voor Esperanto verloren.

W. P.

ENIGE CIJFERS

omtrent de Esperanto-beweging in ons taalgebied.

Aan de jaarverslagen en andere inlichtingen van verschillende organisaties ontlenen wij het volgende:

Flandra Ligo Esperantista (neutrale organisatie in het Vlaams sprekende deel van België), is gegroeid met 213 leden en 10 afdelingen en telt thans 459 leden en 20 afdelingen. Er werden 49 cursussen georganiseerd met een totaal van 1271 leerlingen. — Het orgaan *Flandra Esperantisto* heeft een oplaag van 500 exemplaren. De leden ontvangen het echter niet kosteloos, doch kunnen zich er op abonneren. Het aantal abonné's is 360, waarvan 233 lid van de organisatie. — (In dit gedeelte van ons taalgebied telt onze Federatie 9 afdelingen met 151 leden.)

Omtrent *Belga Ligo Esperantista,* die ook in West-België afdelingen heeft, konden wij geen gegevens vinden, daar wij het orgaan van deze organisatie onregelmatig ontvangen.

De *Nederlandse Christelijke Esperanto-Vereniging* telt 8 afdelingen met 104 leden. 65 leden traden toe, doch 85 bedankten; een achteruitgang dus van 20 leden. Het orgaan *Kristana Gazeto* verscheen 14 maal, met een totaal van 68 bladzijden en is in de contributie voor het lidmaatschap inbegrepen.

De Nederlandse Bond van Katholieke Esperantisten „Nederlanda Katoliko" nam toe met 204 leden en 20 afdelingen en telt thans 73 afdelingen met 1752 leden en 182 verspreide leden, totaal dus 1934 leden. Het maandelijks orgaan *Nederlanda Katoliko* verscheen in een gemiddelde oplaag van 1700 exemplaren en wordt eveneens kosteloos aan alle leden toegezonden.

De *Nederlandse Esperantisten Vereniging* „La Estonta estas Nia" telt thans 54 afdelingen met 1300 leden en 150 algemene leden, in totaal dus 1450 leden.

Het orgaan *Nederlanda Esperantisto* verschijnt om de 14 dagen in een oplaag van 1700 exemplaren en wordt den leden kosteloos verstrekt.

De Federatie van Arbeiders-Esperantisten in het gebied van de Nederlandse taal telde op 31 Augustus j.l. 4890 leden en 156 afdelingen.

Het maandelijks orgaan *Laborista Esperantisto* heeft een oplaag van ruim 6000 exemplaren. Behalve dit blad ontvangen de leden maandelijks *Sennaciulo,* het orgaan van SAT. Beide bladen zijn in de contributie inbegrepen.

Schone woorden.

Het hoofdbestuur van de Algemene Nederlandse Vrouwenbond had zich onlangs tot de Commissie Wereld-Jamboree gewend met het verzoek op het kampterrein deze spreuk te mogen plaatsen, die het dan in alle talen zou doen vervaardigen:

Er is maar één land, de wereld
Er is maar één volk, de mensheid.

Het verzoek werd zonder opgaaf van redenen afgewezen.
Mevr. Bulsing van Besouw schrijft hierover in „De Prol. Vrouw" o.a. het volgende:
„Deze weigering is van zulk een ontstellende mentaliteit, dat men eigenlijk de hele Jamboree als oppervlakkige humbug en uiterlijk vertoon gaat zien. Wanneer deze gelegenheid, waar de jeugd met duizenden en duizenden komt samengestroomd, niet benut wordt, om daadwerkelijk de vrede en de internationale gedachte te propageren, dan is er weinig hoop voor de toekomst — die de jeugd van heden immers maakt — te verwachten."
Ook wij hebben niets met de padvindersbeweging op en bezien haar evenals Mevr. B. v. B. met wantrouwend oog. 't Is echter niet daarover, dat wij iets wensen te zeggen. Wij willen hier de aandacht vestigen op de inconsequentie, genoemde leuze te propageren, zonder iets te doen om de taalgrenzen te liquideren. Denkt men werkelijk, dat van

„één land, de wereld,
één volk, de mensheid,"

iets terecht kan komen, zonder dat men het taalvraagstuk tot een oplossing heeft gebracht?
Laat men toch eens ophouden met die schone, maar vage en weinig zeggende woorden, als waarmee de schrijfster haar artikel besluit en die we ook elders in allerlei variaties tegenkomen:

„Op het Pinksterfeest, het feest van de H. Geest, spraken de velen verschillende talen en toch verstonden zij elkaar — het is de geest, waar het op aan komt bij de strijd voor grootse idealen en hervormingen". Alvorens zulke woorden te spreken, steke men zijn licht eens op bij esperantisten, dan kan men zien, wat men zegt.
Om naar het ideaal van wereldvrede en -broederschap te streven, is het — nuchter en zakelijk gezegd — minstens nodig, dat de luidjes uit verschillende landen met elkaar kunnen praten en dat is op jamborees, olympiades en andere internationale bijeenkomsten niet mogelijk, als men de oplossing van Zamenhof, het Esperanto, negeert. De landen blijven daar de landen en de volkeren de volkeren.
Daadwerkelijk de vrede en de internationale gedachte propageren doet men pas, als men aan de woorden

één land, de wereld
één volk, de mensheid

toevoegt:

één taal, Esperanto.

Zonder deze toevoeging blijft 't bij schone woorden.

Internationale Esperanto-Congressen in Augustus.

Het aantal deelnemers aan het *17e SAT-congres te Rotterdam* bedroeg 806 uit 16 landen, n.l. Nederland 620; Engeland 73; Frankrijk 60; België 10; Zweden 18; Oostenrijk 2; Duitsland 9; Denemarken 2; Tsjecho-Slowakije 2; Hongarije 1; Zwitserland 1; Noorwegen 3; Spanje 2; Portugal 1; Australië 1; Bulgarije 1.
Als congresplaats voor 1938 werd Brussel gekozen.
(Zie verder ons rapport in het vorig nummer van LE en voor wat de congreszittingen betreft, het Septembernummer van „Sennaciulo".

Terzelfder tijd vond in *Den Haag* in de Ridderzaal het *19e Congres van IKUE* (Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista) plaats. Omtrent het aantal deelnemers konden wij geen cijfers machtig worden.
In de openingszitting sprak o. m. minister Goseling.
De congressisten woonden een opvoering bij van „Joseph in Dothan" van Joost van den Vondel, in Esperanto vertaald door de afdeling Eindhoven van N K. In 1938 zal worden gecongresseerd in Ljubljana. (Joegoslavië)

Het 29e Neutrale Congres werd gehouden te *Warschau.* Uit 30 landen kwamen ongeveer 1000 deelnemers. De besturen van UEA en IEL vergaderden in de voormalige werkkamer van Dr. Zamenhof, waar zij trachtten de bestaande geschillen tussen beide organisatie op te lossen. Tot een overeenstemming is het echter niet gekomen, zodat dit congres niet het resultaat heeft gehad, dat velen er van gehoopt hadden. Wel is een overeenkomst van voorlopige vrede getekend, maar overigens gaan UEA en IEL elk een eigen weg.
Het volgend congres vindt plaats in Londen.

In het Rijks Blinden-Instituut te *Warschau vond het 14e Congres van Blinde esperantisten* plaats, dat bijgewoond werd door ruim 100 blinden uit 13 landen.

Omtrent het 3e IPE-congres te Parijs werden geen cijfers gepubliceerd. Als plaats voor het volgend congres werd Barcelona gekozen.

Overeenkomst en verschil.

In de „Arbeiderssport" van 7 Augustus j.l. doet St. verslag van het ontroerende moment, toen Dr. Julius Deutsch, de verdediger van Weenen en de leider van de Spaanse kustverdediging, door de deelnemers aan de 3e Arbeiders-Olympiade werd verwelkomd.
Hij gaat dan voort: „En wij heten hem welkom, té ontroerd aanvankelijk, om hem toe te juichen.
Eén enkel ogenblik ligt er stilte over het stadion. Dan staat de massa als één man op en minutenlange toejuichingen vallen den generaal ten deel. Velen laten hun tranen de vrije loop; ook Dr. Julius Deutsch zelf is hevig ontroerd. De Internationale wordt aangeheven — groots en machtig, als een getuigenis van solidariteit met de helden, die in Spanje vechten ter erkenning van de hoogste menselijke waarden: vrijheid en recht, democratie en gerechtigheid....!"
Een schoon moment, dat velen onzer zeker gaarne zouden hebben bijgewoond. Want — laat ons dit maar bekennen — de meest nuchtere nederlander heeft zo nu en dan behoefte aan enige emotie.
Ook bij ons SAT-congres vond iets dergelijks plaats, n.l. toen twee onzer Spaanse kameraden: Hernandez en Bosch, de Doelenzaal, waar de verbroederingsavond werd gehouden, binnentraden. Ook bij ons een ovatie en de Internationale als bewijs van solidariteit tegenover hen, die hun leven offeren voor de zaak, die ons allen begeestert en het troosteloze proletariërsbestaan maakt tot een leven, dat waard is geleefd te worden.
Maar toch een verschil!
Dààr de Internationale in verschillende talen, bij ons in één taal, de internationale taal Esperanto.
En als Dr. Julius Deutsch spreekt, doet hij dit in een taal, die niet door allen wordt verstaan.
Maar als k-do Hernandez aan zijn gevoelens uiting geeft, doet hij het in een taal, die niet zijn moedertaal is, doch die ons allen behoort, en door ons allen wordt verstaan.
Ook dan weer gaan onze gedachten naar den genialen schepper Dr. Zamenhof, die het ons mogelijk maakte te spreken rechtstreeks van man tot man, van vrouw tot vrouw, van hart tot hart! Wim Prent.

Esperanto bij de Taxi's.

Bij de Amsterdamse Blokband-taxi's is een tarief ingevoerd, waarbij de fooi is inbegrepen. Dit is in de wagens in vijf talen vermeld, waaronder Esperanto.
De tekst luidt: „Sen trinkmono."

WEDEROM VERSCHENEN!

NIA LERNOLIBRO
DOOR JAC. LEM JR

(16e—18e duizendtal).

208 pag. f 0.85
Gecartonn. f 1.00

UITGAVE VAN DE LIBRO-SERVO FLE
POSTBUS O. 50, AMSTERDAM - POSTGIRO 111278

INGEZONDEN.

Onze Beginners-Cursussen.

Vele onzer cursusleiders zullen wel eens dezelfde verzuchtingen geslaagd hebben als k-do Suurmans: „Wat zijn onze leerboeken toch moeilijk! Wat moeten we toch veel tijd besteden aan de grammatica en aan het Nederlands! Wat maken ze toch veel fouten! We hebben vrijwel geen tijd en gelegenheid voor herhaling. Zodoende kunnen ze het niet verwerken. En daardoor verliezen we er zoveel!"

En dan kwam de gedachte bij hen op: „We moesten een klein, gezellig boekje hebben, met weinig spraakkunst; een boekje, dat de mensen direct Esperanto laat spreken en schrijven en ze daardoor aantrekt; dat ze weinig gelegenheid tot foutenmaken geeft en dus hun zelfvertrouwen versterkt." Ze gingen zich afvragen: „Zijn de andere, particulier uitgegeven leerboeken misschien bevattelijker? Of de boeken, die in 't buitenland gebruikt worden? Zou het niet gewenst zijn, om met de hele grammaticarompslomp te breken en over te gaan tot één dier methodes, die alom als „modern" worden aangekondigd? Bijvoorbeeld een soort Berlitz-methode, of die van Cseh? Of een „verbeterde" Cseh-methode? Of moeten we het misschien in het Dalton-systeem zoeken, dat voor iedere leerling een apart studie-tempo mogelijk maakt en dus meer met ieders aanleg, ijver en ontwikkeling rekening houdt? Of, als we elke les begonnen met een eenvoudige leesoefening en daarbij onze grammaticale verklaringen en vertaaloefeningen lieten aansluiten, zou **dat** niet beter zijn?"

Vele vragen zijn gesteld, vele experimenten zijn ondernomen. De Esperanto-boekenmarkt wordt overstroomd met „eenvoudige leerboekjes", „moderne leerboekjes", geïllustreerde leerboekjes", „vrolijke leerboekjes" etc. etc. „Internationale leerboeken" (hoe aantrekkelijk klinkt dat!) zijn er ook in overvloed. Maar steeds luidt Suurmans' oordeel (en het mijne): „of onbeduidend, of **ongeschikt**, of flauw." Ongeschikt zijn ze naar mijn oordeel **(tenminste voor onze cursisten)** altijd, de onbeduidend- of flauwheid komen er dan dikwijls nog bij. Toch zijn deze methodes dikwijls door knappe esperantisten — en, wat veel meer zegt, door bekwame paedagogen — samengesteld. En als we nu naar resultaten van al dat „moderne" en „verbeterde" kijken, is er dan aanleiding, te menen, dat in die richting de redding gezocht moet worden? In ons land worden ieder jaar massale Cseh-cursussen gehouden, onder zeer bekwame leiding. Men zegt, dat er weinig verloop is. (Intussen duurt zo'n cursus hoogstens drie maanden). Maar — waar blijven al die „esperantisten?" In de neutrale beweging zijn ze niet, en bij ons komen ze ook niet. Cursusleiders, die met andere directe methodes gewerkt hebben, keren gewoonlijk weer snel tot de beproefde leerboeken terug. Waarom? Omdat de leerlingen nog heel wat harder weglopen dan op onze „gewone" cursussen en de blijvers maar o, zo weinig leren.

De „oude", „ouderwetse", „verouderde" methode doet het 'm toch nog maar het beste. In onze federatie-cursussen hebben we — met heel weinig uitzonderingen — steeds leerboeken gebruikt, waarin de verklaring der spraakkunstige moeilijkheden op de voorgrond stond. De eigen uitgaven onzer Federatie wijden zelfs heel wat meer aandacht aan de grammatica dan de oudere leerboeken.

En zijn bij ons de resultaten nu slechter dan bij hen, die naar meer eenvoud, gemak en aantrekkelijkheid streven? Integendeel. In verhouding tot andere zijn onze resultaten goed. Wel vallen er ook bij ons veel cursisten af, maar duizenden hebben toch de eindstreep gehaald en zijn daarna bij ons gebleven als lid. Dat wij in de laatste jaren zo gegroeid zijn, is voor een belangrijk deel te danken aan onze uitstekende leermiddelen, waaronder de elementaire leerboeken een zeer, zeer belangrijke plaats innemen.

Ook de kwaliteit van onze leden (uit taalkundig oogpunt) kan de vergelijking met anderen glansrijk doorstaan. Men leze maar eens enige tientallen brieven van buitenlandse arbeiders-esperantisten, dan krijgt men respect voor. . de binnenlandse. En ook — voor onze moeilijke leerboeken.

Nee, k-do Suurmans, ik zou niet graag **de cursussen van onze Federatie** gaan instellen op het doel: „Vermaak ze een paar uur per week met Esperanto, allicht dat ze er ondertussen wat van opsteken". Zoiets is wellicht goed voor volkshuizen, voor ontwikkelingswerk onder jeugdige werklozen, kortom voor mensen, die „ook wel eens iets van Esperanto willen weten", maar die nooit serieuze esperantisten worden.

Maar voor Esperanto-verenigingen deugt die doelstelling niet. Bij ons gaat het minder om de kwantiteit, dan om de kwaliteit. Wij hebben een élite nodig, zij het een zo groot mogelijke élite.

K-do Suurmans wil de leerlingen, naar oud christelijk recept, „met listigheid vangen". „Een boekje, geestig van inhoud, keurig geïllustreerd, met de grammatica er als het ware in verborgen". Hij wil het ze erg gemakkelijk maken. Ik verzeker hem, dat hij op die manier gemakzucht zal aankweken en oppervlakkigheid zal oogsten. De besten, die iets dergelijks willen en van opschieten houden, zal hij zelfs afstoten.

Daarentegen houden we bij de manier van werken, die we tot dusver hebben toegepast, de volhardendsten, degenen, die werkelijk esperantist willen worden. Velen hunner zijn al eens een keer halverwege blijven steken in de Esperanto-studie. Maar omdat onze taal hen aantrok, zijn ze opnieuw begonnen, en de tweede maal lukte het. Dikwijls worden zij de beste leden en esperantisten.

Of ik onze leerboeken dan zo wil laten, als ze zijn? Nee, ook ik vind ze te moeilijk en niet geleidelijk genoeg voor onze beginnerscursussen. Maar de methode acht ik juist: de grammatica voorop; oefeningen, die dienen om de spraakkunst te verklaren en toe te passen; lees- en spreekoefeningen aangepast aan de verkregen spraakkunstige kennis.

Want de grammatica speelt in onze internationale taal een uiterst belangrijke rol. Wie de grammatica „wegstopt", of „tot een minimum beperkt", geeft geen inzicht in de structuur van de taal en bereikt ten hoogste, dat zijn leerlingen zich zo'n beetje kunnen behelpen. Nogmaals, dat kan het doel zijn van allerlei ontwikkelingsverenigingen, die onder vele andere vakken ook Esperanto op hun program zetten; voor **ons** is dat onvoldoende.

Het leerboek van k-do De Bruin was een grote stap in de goede richting. De lessen zijn kleiner en overzichtelijker geworden. De spraakkunst is samengevat in korte stellingen, die gemakkelijk te onthouden, en zo nodig, terug te vinden zijn. De zinnen ter vertaling zijn eenvoudiger dan bijv. bij Lem. Er behoeven minder woorden van buiten geleerd te worden. Kortom, de lessen zijn gemakkelijker te hanteren, en toch wordt in 26 lessen de „gehele" grammatica behandeld.

Maar waarom houdt men eigenlijk vast aan maximaal 25 of 26 lessen? Moet een cursus beslist 6 maanden duren? Is begin April de enig goede tijd om de cursussen te beëindigen? Waarom zou het niet eind Mei mogen worden?

Het leerboek zou m.i. gerust uit pl.m. 30 lessen kunnen bestaan, waarvan 5 of 6 herhalingslessen. Deze zouden zich niet achter in het boek moeten bevinden, maar telkens na een serie lessen, die min of meer bij elkaar horen, één les ter repetitie. Daardoor zou het tempo iets vertraagd worden; wie eens een les achter geraakt is, kan hem gemakkelijker inhalen.

Wat het **spreken** van Esperanto betreft, dat wordt in onze cursussen te veel verwaarloosd. De cursusleider kan natuurlijk zelf voor spreekoefeningen zorgen, maar het leerboek kan helpen en de weg wijzen. Het leerboek van Lem geeft in het geheel niets op dit gebied. De Bruin geeft bij elke leesoefening een serie vragen. Maar in de practijk bleken deze vragen te moeilijk: om ze te kunnen beantwoorden moet de leerling het gelezen verhaaltje zo ongeveer van buiten kennen. Ik ben dus alweer gauw teruggekeerd tot mijn oude methode: zelf vragen maken, waarbij het antwoord voor de hand ligt. Maar de leesoefeningen zèlf bleken zeer goed bruikbaar.

K-do Suurmans legt sterk de nadruk op de wenselijkheid, nee, de noodzaak van voortdurende herhaling: 10, 20, 30 keer moet eenzelfde geval onder 't oog van de cursisten komen. „Natuurlijk", zou ik zeggen. Maar de Esperanto-studie eindigt niet met het eerste leerboek. De vervolgcursus geeft ons volop gelegenheid tot repetitie. Stelselmatig lezen van Esperanto en wekelijks vertalen van examen-zinnen zijn hier de aangewezen middelen om het geleerde „vast te leggen".

Het nieuwe boekje „Post la Kurso" brengt hier uitkomst.

Mijn conclusies zijn dus:

1. De grammaticale methode lijkt me nog steeds de beste. Juist omdat onze leerlingen er nagenoeg niets meer van afweten, moeten wij ze de spraakkunst opnieuw leren.
2. Door het aantal lessen iets te vergroten, kunnen we het tempo een weinig verlangzamen en voor tijdige herhaling zorg dragen.
3. Aan het spreken moet meer zorg worden besteed. In een les van bijna 2 uur kan daar zeker tijd voor gevonden worden. Veel huiswerk hoeft dit niet mee te brengen. Ook in dit opzicht heeft het leerboek een taak.
4. Het voorkomen van fouten-maken op de wijze als k-do Suurmans aangeeft (met sterretjes, streepjes, enz.) kan ook in de bestaande leerboeken worden toegepast. Een nieuwe druk zou hierin kunnen voorzien. Trouwens, hier ligt juist de taak van den cursusleider. Hij moet niet een boom opzetten over de les, hij moet zijn leerlingen op weg helpen.
5. Als herhalingsoefeningen worden ingevoegd, kunnen de andere lessen meer **speciale** oefenstof bevatten, die bij die lessen hoort; ofschoon het beginsel: elke les zij een herhaling van de voorafgaande, zoveel mogelijk bewaard moet blijven.
6. Er moet niet al te veel aan het initiatief van den cursusleider overgelaten worden. Een bekwaam en ervaren onderwijzer kan tamelijk ver van zijn leerboek afwijken, en hij ziet daar altijd kans toe. Maar nog steeds hebben velen onzer „meer goede wil dan bekwaamheid". En dus moet het mogelijk zijn, geheel op het boek te steunen.
7. Het verloop van onze cursussen is niet zo onrustbarend, als sommigen het voorstellen. Studeren eist nu eenmaal altijd grote inspanning, en als het niet om den brode gaat, geven velen het op. Maar wat wij overhouden, is vrij veel en van goede kwaliteit.
8. Experimenten — mits op bescheiden schaal en door bekwame leiders toegepast — kunnen zeer nuttig zijn. Ze moeten aangemoedigd worden en de resultaten ervan moeten bekend gemaakt worden. (Ik zou bijvoorbeeld graag wat meer van Suurmans' ervaringen horen.)
9. Summa summarum: wij zijn op de goede weg. Aanvullingen en verbeteringen blijven gewenst, maar overigens is mijn raad: Laten we op de oude manier voortgaan.

Rotterdam C. J. Coppens.

Esperanto inter la infanoj.

Mededelingen van het Infankomitato", secr. W. Borsje, Multatulistraat 29, Rotterdam-West.

(Vervolg.)

Het tweede punt betreft onze kinderkrant „La Vojo".

In gedachten ziet het Infan-Komitato dit blad dezelfde betekenis krijgen als L E voor de ouderen. Dit is mogelijk, als alle cursus- en groepsleiders hun best doen.

Een kleine rekensom leert ons, dat, als wij niet op onze hoede zijn, het aantal abonné's op „La Vojo" achteruit zal gaan. Verleden jaar immers moesten de kinderen, om een begincursus te volgen, zich abonneren op „La Vojo". Nu volgen de nieuwe beginners een cursus met ons keurige boekje „La Malgranda Mondo", terwijl zij, die het vorige seizoen de cursus in „La Vojo" hebben gevolgd, nu met de vervolgcursus „Pli Vasta Mondo", die in „La Vojo" van dit seizoen verschijnt, verder gaan. Onze krant is dus alleen voor de gevorderden bestemd, waarvan er waarschijnlijk een aantal zullen afgevallen zijn, die het abonnementental verminderen. Het is echter de taak van de cursusleiders te trachten de abonné's te behouden en hun aantal uit te breiden.

Teneinde bij de kinderen belangstelling te wekken voor onze krant, raadt het I.K. den cursus- en groepsleiders aan, de kinderen aan te moedigen een verhaaltje te schrijven over iets, wat ze zelf, hetzij thuis, hetzij in de groep, beleefd hebben en dit aan de redactie toe te zenden. Eensdeels verschaffen zij daarmee aan de redactie copy uit hun eigen leven, anderdeels is het voor hen een goede oefening in het gebruik van de taal en leren zij het blad als hun eigen krant beschouwen. Ook heeft „La Vojo" een postzegelhoekje. Ieder kind, dat ons per brief of briefkaart in Esperanto om postzegels verzoekt, zullen wij enige exemplaren zenden, terwijl wij ons best zullen doen aan zijn bijzondere wensen tegemoet te komen. De volgende keer iets over corresponderen en over ons plan voor het volgend jaar: een „Infanrenkontiĝo."

Deze maand allen aan het werk om abonne's te werven op

La Vojo

MONATA GAZETO POR INFANOJ

Abonnementsprijs f 0.50 per jaar.

Por nia instruo.

Sendube ĉiu gvidanto de Esperanto-kurso por infanoj deziras iam vojaĝi kun siaj junaj kursanoj al eksterlando por rilatigi ilin kun tieaj infanoj esperantistaj.

Kiel bele estus ankaŭ, se li povus inviti alilandajn infanojn, pasigi kun liaj kursanoj kelkajn tagojn en la regiono de la nederlanda lingvo!

Kiam oni petis nian opinion pri tiaj planoj, ni ĉiam respondis: „Jes, tia renkontiĝo certe estus tre utila kaj instrua, *kondiĉe, ke la partoprenantoj el ambaŭ landoj sufiĉe bone sciu uzi Esperanton, precipe parole.* Se ili ne sufiĉe lernis la lingvon, se ili ne kapablas paroli ĝin, la kunveno ne nur ne havas utilon — ĝi ne superus aliajn internaciajn infankunvenojn, kie oni ne uzas Esperanton — sed ĝi ankaŭ estos rekte malutila: al la infanoj ĝi alportos seniluziiĝon kaj al la propagando de Esperanto ĝi malbone efikos." Afero klare komprenebla al ĉiu homo komprenema.

Antaŭ kelkaj semajnoj grupo de infanoj el Haarlem, studinte unu sezonon Esperanton kaj sekve nur duone posedante la lingvon, vojaĝis kun siaj gvidantoj al Lögstör en Danio por konatiĝi kun infanoj, kiuj dum same mallonga tempo studis la lingvon.

Pri la akcepto, gastigo kaj adiaŭo ni povis legi en nederlandaj gazetoj entuziasmajn raportojn. La ekskurso eĉ havis la atenton de la aŭtoritatuloj de Lögstör! Al ĝia ekstera aranĝo ŝajne nenio mankis. Sed ni interesiĝis pli multe pri la *kerno* de la renkontiĝo, pri ĝia *efektiva celo:* interrilatigi diverslandajn infanojn per Esperanto. Ĉu la infanoj sukcesis komprenigi sin reciproke? Ĉu ili povis interamikiĝi per la internacia lingvo?

„Dansk Esperanto-Blad" iomete respondas tiujn demandojn en raporto aperinta en ĝia aŭgusta numero. Post priskribo de la eksteraj aranĝoj, la raportanto daŭrigas:

„Se oni iomete devas kritiki, la kritiko ne celas al la aranĝintoj, kiuj faris sian plej eblan, sed al la gastoj. „Aalborg Stiftstidente" (nomo de gazeto. Red. L E.) kiu verŝajne partoprenis la feston en Lögstör, skribis sub la titolo: „Lingva konfuzo en Lögstör": La lingvokapablo de la nederlandanoj, escepte de kelkaj el la plenkreskuloj, estis treege malgranda", kaj „La paroladoj devis esti tradukataj".

Tio ne estas komplimento!

La raportanto skribas plue:

„Kie esperantistoj kolektiĝas, ne devas esti lingva konfuzo! Ni devas zorgi, ke la gazetoj ne skribu tiamaniere, ĉar ni ja ĉiam mencias la facilecon de la lingvo, kaj se la gazetaro konstatas, ke nur minimumo de la partoprenantoj de la Esperanto-kunveno komprenas la lingvon, estiĝas dubo pri ĝia facileco."

Ni ne miras pri tiu ĉi rezulto. Instrui Esperanton al infanoj estas grava afero. Eksperimenti per la rezultatoj de tiu instruado estas afero ankoraŭ pli grava. Kun infanoj duone lernintaj la lingvon oni ne eksperimentu. Kaj eĉ se ili *plene* lernis la lingvon, oni eksperimentu singarde, senbrue kaj senblufe. La lernado de lingvo, eĉ se tiu lingvo estas Esperanto, ne estas revolucia procedo, sed postulas precipe de infanoj longan penadon.

Antaŭ ol la gvidanto forlasas kun siaj kursanoj la lernejan ĉambron por eniri la mondon kaj aperi antaŭ la gazetaro kaj aŭtoritatuloj, li estu certa pri la sukceso. Ne forgesu: multe da klopodoj necesas por gajni la fidon de la publiko, sed nur unu malprudenta ago sufiĉas por perdi ĝin.

Ricevitaj libroj kaj broŝuroj.

(Jenajn eldonaĵojn ni ev. okaze recenzos.)

Arĝenta duopo. Jubilea libro pri Baghy kaj Kalocsay. 1a volumo. 208 paĝoj. Eldonis: Literatura Mondo, Budapest. Prezo broŝ. f 1.80; bind. f 2.10.

Muuses Esperanto-Biblioteko: No. 8: La Avo. El la hungara originalo tradukis: Ladislao Spierer. 31 paĝoj. Prezo f 0.35.

No. 9: **La ĵusnaskito. Nekredebla historio** de Ricardo Becerdo de Bengoa. El la hispana originalo tradukis José Fernando Berenguez. 31 paĝoj. Prezo f 0.35.

No. 10. **La Jubilea Kongreso de Esperanto 1912.** (La VIIIa kongreso en Krakow). Rememoraĵoj kaj oficialaj dokumentoj. Aranĝis kaj kompilis: Julius Glück. 36 paĝoj. Prezo f 0.35.

Eksplodo de l' paco. Telegramo al la Ligo de Nacioj. Eldono de la aŭtoro Edward Ozimek. 15 paĝoj. Prezo f 0.15.

En la Regno de la Viva Naturo, de Petro Danov. Eldonis: Biblioteko „Nova Kulturo", Sevlievo. Bulgario (Dua eldono). 90 paĝoj. Prezo ne menciita.

La naiveco de Pastro Brown de Gilbert Keith, Chesterton. Esperantigis: D-ro Cecil Bean. Eldonis: The Esperanto Publishing Co. Ltd. 256 paĝoj. Prezo: f 1.75.

(Daŭrigota).

Per alia maniero.

En sia monata bulteno de septembro pasinta, la Distrikto Amsterdam skribis:

„.... kaj kompreneble grandskale estos disdonata la tre efika flugfolio de nia federacio. Malhelpo estas, ke multajn sekciojn ankoraŭ ĉiam trafas la malpermeso de kolportado kaj disdonado de presaĵoj. Por tiuj sekcioj eble taŭgos la metodo, kiun aplikas sekcio 3a, kies membroj kolektis kelkmilojn da adresoj kaj disdonas la flugfoliojn en adresitaj kaj fermitaj kovertoj. Per tiu maniero la propaganda ricevas personen karakteron kaj verŝajne pli multe efikos".

ONZE TAALRUBRIEKEN

ONDER LEIDING VAN G. J. DEGENKAMP, RIETSTRAAT 40, UTRECHT EN JAC. LEM JR., p. a. REDACTIE LE.

DE VOORZETSELS XX.

TUSSEN.

Het voorzetsel *tussen* geeft een persoon, zaak of gebeurtenis aan in plaats- of tijdruimte, voorgesteld door twee of meerdere personen of zaken. Op een enkele uitzondering na is de vertaling altijd *inter*. Moeilijkheden doen zich dus zeer zelden voor. Enkele voorbeelden:

De stoel staat tussen twee vensters = la seĝo staras inter du fenestroj; tussen vier muren = enfermita inter kvar muroj; tussen beide = inter ambaŭ; tussen Amsterdam en Haarlem = inter Amsterdam kaj Haarlem; tussen twee plichten weifelen = heziti inter du devoj; tussen ons = inter ni; tussen twee en vier uur = inter la dua kaj la kvara; tussen de kisten door = tra inter la kestoj; tussen de mensen in = meze inter la homoj; tussen twee haakjes = inter krampoj, parenteze.

Het gebruik van een richtings-n na *inter* is mogelijk, b.v. in: zich in moeilijkheden en gevaren begeven = iri inter barojn kaj danĝerojn.

Volgen enkele vrije vertalingen:

Er iemand tussen nemen = mistifiki iun; er van tussen gaan = kaŝe forkuri; er is wat tussen gekomen = okazis malhelpo, ŝiriĝis fadeno en la bobeno.

Als voorvoegsel is *tussen* eveneens *inter* (*interveni, interakto, interspaco, intermeti* enz).

Van *tussen* vormt men het bijwoord *intussen* = *dume* of *intertempe*.

UIT.

Zowel het nederlandse *uit*, als het Esperanto *el* heeft eigenlijk maar één betekenis; en waar we *uit* door een ander voorzetsel moeten vertalen, kunnen we zeggen, dat de betekenis er van a. h. w. in andere voorzetsels overgaat, zodat zowel *el*, als *ekster, pro, tra* als vertaling kunnen dienen.

1. Wordt met *el* bedoeld: *gekomen uit, genomen uit, afkomstig uit, ontstaan uit*, zowel in concrete als in abstracte zin, dan is de vertaling altijd *el*.
   Uit de stad = el la urbo; drinken uit = trinki el; vertalen uit het Esperanto = traduki el Esperanto; een vertelling uit de bijbel = rakonto el la biblio; uit edel bloed = el nobla sango; uit eigen beweging = el propa iniciato; propainiciate; uit alle macht = el tuta forto, plenforte; bevrijd worden uit = esti liberigata el; uit zijn ambt ontslagen = eksigata el sia oficio; een moment uit de geschiedenis = monumento el la historio; uit het geheugen tekenen = desegni el la memoro; uit de put halen = ĉerpi el la puto; uit de slaap wekken = veki el la dormo; uit de verte = el malproksimo; uit die regel volgt, dat = el tiu regulo sekvas, ke.
2. Wordt na *uit* een abstracte oorsprong, een oorzaak van gevoelen, idee, handeling genoemd, dan benadert het de betekenis van *pro*. In al deze gevallen kan men dan ook met *pro* vertalen, waar echter m. i. *el* toch de voorkeur verdient, omdat na zo'n bepaling wederom een meer nauwkeurige bepaling kan volgen, die dan door *pro* aangegeven *moet* worden als: uit vrees voor straf (*pro timo pro puno*). Daarom is het gewenst in zo'n bepaling als regel *el* te gebruiken (*el timo pro puno*).

   Voorbeelden:

   Uit liefde = el amo; uit gebrek aan = el (pro) manko pri; uit vrees voor = el timo pro; uit een gril = el kaprico; uit ganser harte = el la tuta koro, tutkore; uit achting voor = el

---

LA NEĜA BLOVADO.

Rakonto de A. Puŝkin.

(Finiĝo).

La muziko ludis militajn kantojn: Vive Henri Quatre, tirolajn valsojn kaj ariojn el Ĵokondo. La oficiroj, kiuj eliris en la militon preskaŭ infanoj, revenis, viriĝintaj de milita aero kaj ĉirkaŭpenditaj per krucoj. La soldatoj ĝoje paroladis inter si, enmiksante ĉiuminute en la lingvon germanajn kaj francajn vortojn. Tempo ne forgesebla! Tempo de l' gloro kaj de l' ĝojo! kiel forte frapis la rusa koro ĉe l' vorto „patrujo"! Kiel dolĉaj estis la larmoj de l' revido! Kun kia unuanimeco ni unuigis la sentojn de la popola fiereco kaj de l' amo je l' regnestro! Kaj por li, kia estis tiu ĉi minuto!

La virinoj, la rusaj virinoj, estis tiam sensimilaj. Ilia kutima malvarmeco perdiĝis. Ilia ĝojo estis efektive malsobriganta, kiam renkontante la venkintojn ili kriadis: hura! Kaj en la aeron ili ĵetadis la ĉapetojn.

Kiu el la tiamaj oficiroj ne konfesos, ke al la rusa virino li ŝuldis la plej bonan kaj la plej multekostan rekompencon?....

En tiu ĉi brilanta tempo Mario Gavrilovna vivis kun la patrino en la *** gubernio, kaj ne vidis kiel la du ĉefurboj festis la revenon de soldataroj. Sed en la rondurboj kaj la vilaĝoj la komuna ĝojo estis eble ankoraŭ pli forta. La ricevo de oficiro en tiuj ĉi lokoj estis por li efektiva triumfo kaj al la amanto en frako estis ne plezure en lia najbareco.

Ni jam diris, ke malgraŭ sia malvarmeco Mario Gavrilovna kiel antaŭe estis ĉirkaŭata de fraŭloj. Sed ĉiuj devis foriĝi kiam ekmontris sin en ŝia palaco la vundita husara regimentestro Burmin', kun la Georgio en la buton-trueto kaj „kun interesanta paleco" kiel paroladis la tiamaj sinjoridinoj. Li havis ĉirkaŭ dudek ses jarojn. Li alveturis forpermese en siajn vilaĝojn, kiuj sin trovis en la najbaraĵo de la vilaĝo de Mario Gavrilovna.

Mario Gavrilovna multe lin distingis. Apud li ŝia kutima pensemeco viviĝadis. Oni ne povus diri, ke ŝi lin koketis; sed la poeto, vidinte ŝian teniĝon, certe dirus: „Se amor non è, ch' è dunque?"....

Burmin' estis efektive multe aminda juna homo. Li havis tiun ĉi talenton, kiu plaĉas al la virinoj: la talenton de ĝentila senpena rigardemo kaj de modesta sprito. Lia renkontado kun Mario Gavrilovna estis rekta kaj libera; sed kion ajn ŝi dirus aŭ farus, lia animo kaj liaj rigardoj ĉiam ŝin akompanadis. Li ŝajnis de karaktero trankvila kaj modesta, sed la famo rakontis, ke antaŭe li estis terura sovaĝulo, kaj tio ĉi ne malutilis al li en la opinio de Mario Gavrilovna, kiu (kiel ankaŭ ĉiuj junaj sinjorinoj senescepte) kun plezuro senkulpigis la malprudentaĵojn montrantajn kuraĝon kaj fajrecon de l' karaktero.

Sed pli ol ĉio.... (pli ol lia karesemo, pli ol la interesanta paleco, pli ol la bandaĝita mano) la silentado de la juna husaro vekadis ŝian sciemon kaj fantazion.

Ŝi ne povis ne konscii tion, ke ŝi multe al li plaĉis; kredeble ankaŭ li kun sia sprito kaj koneco de la homoj povis jam ekvidi, ke ŝi lin elektis: kial ĝis nun ŝi ne vidis lin apud siaj piedoj kaj ne aŭdis lian konfeson? kio lin retenadis? la timemo, neapartigebla de l'efektiva amo, la fiereco aŭ la koketado de lerta amisto? Tio ĉi estis por ŝi enigmo. Pensinte bone, ŝi decidis, ke la timemo estis sole la kaŭzo, kaj intencis kuraĝigi lin per pli granda atenteco kaj laŭ la okazoj ankaŭ per karesado. Ŝi preparadis la plej neesperatan disligon kaj malatendeme atendis la minuton de la romana klariĝo. La sekreto, kia ajn ĝi estus, ĉiam premas la virinan koron. Ŝiaj militaj operacioj havis la deziritan finon: almenaŭ Burmin' fariĝis tiel pensema kaj liaj nigraj okuloj kun tia fajro haltadis sur Mario Gavrilovna, ke la decidanta minuto ŝajnis jam proksima. La najbaroj paroladis pri la edziĝo kiel pri fakto jam finita, kaj la bona Praskovja' Petrovna ĝojadis, ke ŝia filino fine trovis por si indan fianĉon.

La maljunulino sidis unu fojon sola en la gastĉambro, diskuŝigante kartojn (la grande patience) kiam Burmin eniris en la ĉambron kaj tuj demandis pri Mario Gavrilovna. „Ŝi estas en la ĝardeno" respondis la maljunulino; ‚iru al ŝi, kaj mi vin tie ĉi atendos". Burmin' foriris, kaj la maljunulino faris la signon de l' kruco kaj ekpensis: „nun eble la afero hodiaŭ finiĝos!"

Burmin' trovis Marion Gavrilovna'n apud la lageto sub saliko, kun libro en la manoj en blanka vesto, kiel efektiva heroino de l' romano. Post la unuaj demandoj Mario Gavrilovna intence ĉesis subteni la interparolon, fortigante tiel la duflankan senkonsilecon, de kiu oni povis liberiĝi nur per subita kaj decida klarigo. Tiel ankaŭ fariĝis. Burmin', sentante la malfacilecon de sia pozicio diris, ke li serĉis jam longe la

estima al; uit achteloosheid = el malatento; uit nood = el mizero, el neceso; uit spaarzaamheid = el ŝparemo.
Hieronder ook wel te schikken: Hieruit volgt, dat = el tio ĉi rezultas, ke; hieruit zien wij, dat = el (laŭ) tio ni vidas, ke; een gevolgtrekking maken uit = konkludi el (laŭ); aanhalingen uit Schiller en Goethe = citaĵoj el Schiller kaj Goethe; uit het geheugen = el (laŭ) la memoro. Zie ook enkele der laatste voorbeelden onder 1 genoemd.

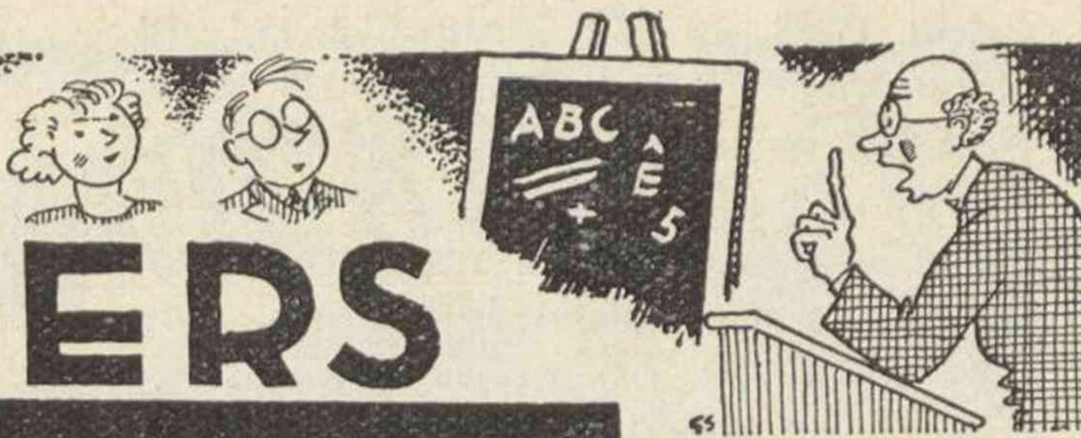
3. *Uit* kan betekenen *bestaande* of *gemaakt uit* in:
Bestaan uit = konsisti el; een mantel uit fuweel = mantelo el veluro; leder wordt bereid uit huiden = ledon oni preparas el feloj; de afgevaardigde werd gekozen uit de aanwezige leden = la delegiton oni elektis el la ĉeestantaj membroj.
4. Met de zin: *van binnen uit,* kan *el* zowel als *tra* als vertaling dienen:
Uit het venster zien = rigardi el (tra) la fenestro; de deur uit jagen = peli el (tra) la pordo.
5. Soms is ook *ekster* goed:
Uit de mode = ekstermode, el la modo.
6. In enkele gevallen moet met *en* vertaald worden; *uit* is in zulke zinnen een gevolg van een niet uitgedrukte gedachte, die de zin vergezelt:
Geboortig uit = naskiĝinta en (de niet geuite gedachte is: *en gekomen uit*); hij is uit Den Haag = li loĝas en of venis el Den Haag.
7. De vertaling *el* is niet sterk genoeg in de volgende zinnen. *For* is òf beter, òf moet er aan toegevoegd worden.
Uit mijn ogen! = For el (de) miaj okuloj!; uit het oog, uit het hart = for el okuloj, for el la koro, ongeveer ook: tien okuloj iras, kien la koro deziras; uit het oog verliezen = perdi for el la okuloj.
8. *Uit* geeft aan, dat in abstracte zin een onderdeel is genomen uit een groep; het benadert de zin van *inter*. In onze taal is dit begrip meestal voorgesteld door *van*.
Uit (van) zijn armoede geven = donaci el sia malriĉo; uit twee kwaden de minste kiezen = elekti el du malbonoj la malpli malbonan; mijn collega's uit het kantoor = miaj kolegoj el la oficejo; één uit de duizend = unu el mil; deel uit maken van iets = konsistigi ion.
9. Vrij kan *uit* vertaald worden in:
Uit de grap = ŝerce; uit het hoofd = parkere; iemand iets uit het hoofd praten = forrezoni al iu ties ideon, persvadi iun ne fari ion; zich iets uit het hoofd zetten = rezigni pri io; uit de hand tekenen = desegni liber(man)e; iets uit de hand kopen = aĉeti ion senpere, nepublike; uit werken gaan = fari domlaborojn ĉe aliaj; uit de hoogte op iemand neerzien = malŝate rigardi iun, superule rigardi iun.
10. *Uit* maakt deel uit van een samengesteld voorzetsel in:
Uit hoofde van = pro; uit kracht van = pro, sekve de, rezulte de.

Ook als bijwoord komt *uit* voor:
Uit en thuis = ire kaj revene; hij is er op uit..... = li klopodas, celas......; er uit! = for de tie ĉi!; ik was juist uit — okaze mi eliris; daarmee is het uit! = kaj nun finite! per tio ĝi estas finita!; nu is het uit! = nun ĝi estas finita!; het boek is uit = la libro estas ellegita; la libro ĵus aperis; de kerk is uit = la diservo finiĝis; ik kan er niet over uit = mi ne ĉesas miregi pri tio; jaar in, jaar uit = jaron post jaro; de kachel is uit = la forno estingiĝis; ten voeten uit = en la tuta longo; het spel is uit = la ludo estas finita.
Als voorvoegsel wordt *uit* meestal ook met *el* vertaald (*eliri, eldoni, elspezi*); opmerkelijk is het èchter, dat een woord met *el* als voorvoegsel dikwijls betekent: een handeling tot het einde toe, volkomen, volledig, dus iets, wat het woordje *el* niet precies zegt (*ellegi libron, ellerni lingvon, elteni ion, elsuferi, elkalkuli, elaŭskulti* enz.).
Het woordje *uiterste* is eigenlijk een superlatief van *uit* (*ekstrema, plej lasta*).
Afleidingen van *el* zijn: *eligi, eliĝi* (*uiten* en *zich uiten*).

---

okazon por malkovri al ŝi sian koron, kaj postulis minuton da atento. Mario Gavrilovna' fermis la libron kaj mallevis la okulojn por signo de l' konsento.
„Mi vin amas, diris Burmin', mi vin amas pasie.... (Mario Gavrilovna ruĝiĝis kaj mallevis la kapon ankoraŭ pli multe.) Mi faris sengardeme, donante min al la aminda kutimo, al la kutimo vidi kaj aŭdi vin ĉiutage.... (Mario Gavrilovna rememoris la unuan leteron de St. Preux.)
„Nun estas jam tro malfrue batali kun mia sorto; la rememoro je vi, via aminda sensimila imago, de nun estos la turmento kaj la konsolo de mia vivo; sed al mi ankoraŭ restas plenumi la malfacilan devon, malkovri al vi la teruran sekreton kaj meti inter ni netrapaŝeblan barilon....
— Ĝi ĉiam ekzistis, — interrompis kun viveco Mario Gavrilovna, — mi neniam povis esti via edzino....
— Mi scias, respondis li trankvile, mi scias ke iam vi amis, sed la morto kaj tri jaroj da plorado.... Bona, kara Mario Gavrilovna! ne penu forpreni de mi la lastan konsolon: la penson, ke vi konsentus fari mian feliĉon, se....
— Silentu, pro Dio, silentu; vi min turmentas.
— Jes, mi scias, mi sentas, ke vi estus mia, sed.... mi plej malfeliĉa kreitaĵo.... mi estas edzigita!"
Mario Gavrilovna ekrigardis lin kun miriĝo.
„Mi estas edzigita, daŭrigis Burmin'; mi estas edzigita jam la kvaran jaron, kaj mi ne scias, kiu estas mia edzino, kaj kie ŝi estas, kaj ĉu mi devas ŝin iam revidi!
— Kion vi parolas? ekkriis Mario Gavrilovna; kiel ĝi estas mirinda! Daŭrigu! mi rakontos poste... sed daŭrigu, estu tiel bona!
— Je la komenco de l' 1812a jaro, diris Burmin', mi rapidis Vilnon, kie troviĝis nia regimento. Alveninte unu fojon sur ian poŝtan stacion malfrue en la vespero, mi ordonis kiel eble plej rapide almeti la ĉevalojn kiam subite levis sin terura neĝa blovado; la poŝta inspektoro kiel ankaŭ la postiliono konsilis al mi, ke mi atendu. Mi ilin obeis; sed ia nekomprenebla maltrankvilo min ekreĝis; ŝajnis, ke iu min puŝadis. Dume la neĝa blovado ne trankviliĝadis; mi ne povis min teni, mi ordonis ree almeti la ĉevalojn kaj forveturis, malgraŭ la ventego. Al la postiliono ŝajnis pli bone veturi trans la rivero, kio devis plimallongigi nian vojon per tri verstoj. La bordoj estis kovritaj de neĝo; la postiliono transveturis flanke de la loko, kie ni devis elveturi sur la vojon, kaj tial ni nin ektrovis en nekonata loko. La blovego ne ĉesadis; mi ekvidis lumeton kaj ordonis veturi tien. Ni alveturis en vilaĝon; en la ligna preĝejo estis lumo.
„La preĝejo estis malfermita; post la barilo staris kelkaj glitveturiloj, en la vestiblo iradis homoj. „Tien ĉi! Tien ĉi!" ekkriis kelkaj voĉoj. Mi igis la postilionon antaŭveturi. „Sed permesu, kie vi estis tiel longe! diris al mi iu; la fianĉino sin trovas en sensenta estado; la pastro ne scias, kion fari; ni jam estis pretaj veturi reen. Eliru pli rapide!" Silentante mi elsaltis el la glitveturilo kaj eniris en la preĝejon, malforte lumigatan per du aŭ tri kandeloj. Knabino sidis sur benko en malluma angulo de la preĝejo; alia frotis ŝiajn tempiojn. „Glor' al Dio, ŝi diris: fine vi alveturis! Vi preskaŭ mortigis la fraŭlinon!"
„Maljuna pastro proksimiĝis al mi kun la demando: „Ĉu vi ordonas komenci? — Komencu, komencu, patreto, mi respondis senpense. Oni levis la knabinon. Ŝi al mi ŝajnis ne malbela.... Nekomprenebla, nepardonebla knabeco.... mi staris apud ŝi antaŭ la altaro; la pastro rapidis; tri viroj kaj la servantino subtenadis la fianĉinon kaj estis okupataj nur per ŝi.
„Oni nin edzigis. „Kisu vin", oni diris. Mia edzino turnis al mi sian palan vizaĝeton. Mi volis ŝin kisi.. Ŝi ekkriis: „Ho, ne estas li! ne li! kaj falis sen sentoj. La atestantoj direktis sur min la terurigitajn okulojn. Mi turniĝis, eliris el la preĝejo sen ia malhelpo, ĵetis min en la glitveturilon kaj ekkriis: „for! Antaŭen!"
„Dio mia! — ekkriis Mario Gavrilovna, — kaj vi ne scias kio fariĝis kun via bedaŭrinda edzino?"
— Mi ne scias, — respondis Burmin', — mi ne scias, kiel oni nomas la vilaĝon, kie mi edziĝis; mi ne memoras, el kia stacio mi veturis. En tiu ĉi tempo mi tiel malmulte scietis la gravecon de mia krima ŝerco, ke, forveturinte de la preĝejo mi ekdormis, kaj revekiĝis la duan tagon frue, jam sur la tria stacio. La servanto, kiu estis tiam kun mi, mortis en la milito, tiel ke mi ne havas eĉ la esperon trovi tiun ĉi, kun kiu mi ŝercis tiel terure, kaj kiu estas nun tiel terure venĝita.
— „Dio mia, Dio mia! diris Mario Gavrilovna, kaptinte lian manon: Tio estis vi? kaj vi min ne rekonas?"
Burmin' ekpaliĝis.... kaj ĵetis sin al ŝiaj piedoj....

VOOR BEGINNERS

DE TOEVOEGSELS (Afiksoj).

De toevoegsels (*afiksoj*), bestaande uit vóór- en achtervoegsels (*prefiksoj* kaj *sufiksoj*), nemen in Esperanto een belangrijke plaats in.

Toevoegsels zijn ook in het Nederlands niet onbekend, denk maar eens aan: *on*tevreden, bruik*baar*, boer*in*, lui*heid*, enz. De toevoegsels dienen om van een grondbegrip een afleiding te vormen; zij voorkomen het gebruik van afzonderlijke woorden en hebben dus het voordeel een geweldige besparing te betekenen. Toch nemen in het Nederlands de toevoegsels niet die voorname plaats in, welke er in Esperanto aan wordt toegekend, aangezien de toevoegsels in Esperanto consequenter worden toegepast dan in het Nederlands. Het is zelfs waarschijnlijk, dat, indien Dr. Zamenhofs aandacht niet op de mogelijkheid van het gebruikmaken van toevoegsels gevallen was, wij Esperanto nimmer hadden gekend. Zie hieromtrent, wat Dr. Zamenhof heeft geschreven in zijn brief, betreffende het ontstaan van Esperanto[1].

Zoals wij dus reeds zagen, dienen de toevoegsels om afleidingen te maken van grondbegrippen.

Feitelijk zijn de grammaticale uitgangen als: *a, e, i, o, u, as, is, os, us* reeds toevoegsels. Met deze uitgangen maken wij van grondbegrippen (stamwoorden) bruikbare woorden. Hier is dus reeds sprake van afleiding. Zo'n afleiding noemen wij: *eenvoudige afleiding* (simpla derivado). Dit in tegenstelling met de afleidingen, gevormd met wat wij als regel „toevoegsels" noemen. De met deze toevoegsels gevormde afleiding heet: *samengestelde afleiding* (malsimpla derivado).

Wij zullen in deze en volgende taalrubrieken ons nog eens met de samengestelde afleiding en de daarvoor benodigde toevoegsels bezig houden.

Een aantal van deze toevoegsels spreekt reeds zo duidelijk voor zichzelf, dat wij met de enkele vermelding daarvan kunnen volstaan; er is echter ook een aantal, waar nog wel wat van te zeggen valt.

La sufikso *aĉ*.

Dit achtervoegsel kan worden gebruikt bij zelfstandige, bijvoeglijke en werkwoordelijke stammen. Het geeft aan het te gebruiken stamwoord een ongunstige betekenis, doch dit ongunstige heeft alleen betrekking op het uiterlijk. Het wil dus zeggen: onooglijk, onsmakelijk.

Viraĉo = een man, die er onsmakelijk uitziet.
Domaĉo = een krot; een onooglijk huis.
Verdaĉa = van een lelijke, onaangenaam aandoende groene kleur.
Dikaĉa = onooglijk dik.
Parolaĉi = brabbelen.
Rakontaĉi = op stuntelige wijze vertellen.

La sufikso *ad*.

Het achtervoegsel *ad* kan gebezigd worden bij werkwoordelijke en zelfstandige naamwoorden.

Gebruikt bij werkwoordelijke stammen, betekent het, dat een handeling van voortdurende aard is, of wel telkenmale herhaald wordt, of ook, dat de handeling tot een gebruik of gewoonte geworden is.

Parol*adi* = een redevoering houden; gedurende min of meer lange tijd spreken tot een publiek.
Stud*adi* = studeren; studie maken; zich lange tijd met het lezen en beschouwen van iets bezig houden.
Korespond*adi* = corresponderen; in correspondentie zijn; bij herhaling briefwisselen.
Drink*adi* = het drinken van alcoholische dranken tot een gewoonte maken.

Het achtervoegsel *ad*, achter een zelfstandige stam gebruikt, geeft te kennen: een voortdurende toestand of een voortdurend, als bij gewoonte, gebruik maken van hetgeen in het stamwoord wordt genoemd.

Pluv*adi* = voortdurend regenen.
Mia begonio flor*adas* la tutan jaron = Mijn begonia bloeit het gehele jaar door, d. w. z. het ganse jaar door verschijnt bloem na bloem.
Li bicikl*adas* = hij fietst altijd.

Met het achtervoegsel *ad* kan men behalve werkwoorden ook zelfstandige naamwoorden maken. Men krijgt dan zelfstandig gebruikte werkwoorden.

La leg*ado* = het lezen.
La kant*ado* = het zingen.
La bicikl*ado* = het fietsen.

Opgemerkt dient, dat wanneer wij aan een *stam* een *toevoegsel* toevoegen, wij dan als het ware een nieuwe stam krijgen. Om van deze nieuwe stam een bruikbaar woord te maken, moeten wij er dus een grammaticale uitgang aan toevoegen, b.v.:

Leg (stam) + ad = legad (nieuwe stam) + i (werkwoordelijke uitgang) = legadi = voortdurend lezen.
Bicikl (stam) + ad = biciklad (nieuwe stam) + o (zelfstandige uitgang) = biciklado = (het) fietsen.
Parol (stam) + aĉ = parolaĉ (nieuwe stam) + i (werkwoordelijke uitgang) = parolaĉi = brabbelen.
Dik (stam) + aĉ = dikaĉ (nieuwe stam) + a (bijvoeglijke uitgang) = dikaĉa = onooglijk dik.

Vele toevoegsels kunnen ook, indien voorzien van een grammaticale uitgang, als op zichzelf staande woorden worden gebezigd.

Li *aĉe* rakontis = Hij vertelde op onsmakelijke wijze.
La libro havis *aĉan* aspekton = Het boek zag er onooglijk uit.
Mi *ade* vokis lin = Ik heb hem voortdurend geroepen.
Se oni *ade* ripetos iun mensogon, kelkaj homoj certe akceptos ĝin kiel veraĵon = Indien men een leugen voortdurend herhaalt, zullen sommigen hem wel als een waarheid aanvaarden.

★

TER VERTALING.

Malkonstruu (afbreken) la domaĉojn! La libro havis aĉan aspekton, sed ĝia enhavo estas leginda. Mi legadas „Het Volk". Ĉu vi legadas ankaŭ „Het Handelsblad"? Ne, mi nur de tempo al tempo legas ĝin. Multaj

[1]) In „Lingvaj Respondoj".

„ESPERANTO PAROLATA".

Ons lid H. BAKKER kan in zijn kapsalon, Hoofdweg 133, Amsterdam-W., alle nationaliteiten ontvangen.

Tegen het fascisme.

De esperanto-afdeling aan het Commissariaat van Propaganda van de Catalaanse Regering heeft een groot aanplakbiljet *met esperantotekst* uitgegeven. Het formaat is 100 x 70 cm. Het stelt voor een stuk landkaart, waarop vanuit Duitsland en Italië een bloedige hand zijn moordende dolk op Spanje richt.
De opschriften zijn: *„Wat doet gij om dat te vermijden?"* en *„Esperantisten over de gehele wereld, ageert tegen het internationale fascisme!"*
Groepen, die dit biljet in hun clublokaal of ergens anders willen ophangen, kunnen vermoedelijk wel een exemplaar krijgen bij het Commissariat de Propaganda, Esperanto-to-Fako, Avinguda 14 d' Abril, 442 bis, Barcelona, Spanje.

Naar wij vernemen, zullen spoedig ook propaganda-kaarten met Esperanto-tekst worden uitgegeven.

homoj bicikladas al la laborejoj, ĉar la distanco inter la laborejo kaj la hejmo estas tro granda por piediri. Mia amiko korespondadas kun multaj eksterlandanoj. Mi petas, silentu dum kelka tempo, ĉar via babilado ĝenas min. La legado estas tre utila okupo. La tutan tagon oni aŭdis la tondradon de la kanonoj. Antaŭ kvindek jaroj multe da laboristoj drinkadis. La influo de la laborista movado finis la drinkadon. Post multjara restado en la eksterlando, li fine revenis. D-ro Zamenhof studadis multajn lingvojn. Ho, ĉu vi fumas cigaredon? mi ĉiam opiniis, ke vi ne fumadas.

—

VERTALING VORIGE OEFENING.

D-ro Zamenhof, kies nomon ĉiu nun konas, estas la aŭtoro de Esperanto. Li rezignis ĉiujn aŭtorajn rajtojn, pro kio Esperanto estas nenies propraĵo. Ĉiu nun scias, kio estas Esperanto. Ĉi tio ne ĉiam estis tia. Antaŭ dudek jaroj estis multe da homoj, kiuj neniam estis aŭdintaj pri Esperanto. Kial ni bezonas Esperanton? Tial ke (ĉar) preskaŭ ĉiu popolo parolas propran lingvon kaj ni bezonas en la internaciaj rilatoj internacian lingvon (lingvon internacian). Kia estas via opinio pri tiu ĉi afero? La homoj estas ofte tiaj, kiaj faris ilin la eduko kaj la cirkonstancoj. Kie oni povas lerni Esperanton? Ĉie, kie estas sekcioj de la Federacio. Kiom kostas tiu ĉi libro? Demandu tion al nia libroservo; tie oni scias ĉiujn prezojn. Kiam komenciĝos la nova kurso? Kiu estas la kursgvidanto? (indien men bedoelt dengene, die de cursus leiden zal: gvidonto). Tiom da mono mi ne povas elspezi.

ESPERANTO-LECTUUR ONDER IEDERS BEREIK!

De uitgaven van onze Federatie hebben sinds jaren een goede naam, niet alleen om de degelijke inhoud en keurige uitvoering, maar ook om hun lage prijs.
Thans zijn wij er in geslaagd de hand te leggen op een serie leesboekjes tegen billijke prijs, en bieden die nu **uiterst voordelig** aan. 600 pagina's lectuur voor **vijf en zestig cent!**
Wij moeten erkennen: zo voordelig hebben wij nog nooit kunnen leveren. Goedkoper dan alle bestaande series!
Geschreven in eenvoudig Esperanto (geen neologismen), goed van stijl en behoorlijk van uitvoering. Formaat 15 x 10 c.M.

Hier volgen de titels:
Unua Legolibro (rakontoj, fabeloj kaj popollegendoj) door K. Brüggeman. 64 pag. Prijs .... 10 cent
Dua Legolibro (el Literaturo, Arto kaj Scienco) door K. Brüggeman. 64 pag. Prijs .... 10 „
Historio de Esperanto (kun la paroladoj, leteroj, ktp de D-ro Zamenhof) door K. Brüggeman. 160 pag. Prijs .... 15 „
(Een zeer goed boekje, waarin alle congresredevoeringen van den auteur van Esperanto).
Ieder Esperantist, die zich geen „Originala Verkaro" aanschaffen kan, kope dit boekje.
La almozulino de la „Pont des Arts" (novelo) door W. Hauff. 144 pag. Prijs .... 15 „
El la mitologio de antikvaj popoloj door K. Brüggeman. 80 pag. Prijs .... 10 „
Aventuroj en la novjara nokto. Novelo door H. Zschokke, 72 pag. .... 10 „
De zes boekjes tezamen (bijna 600 bladzijden), voor 65 cent! 10 pagina's goede Esperanto-lectuur voor één cent. Bovendien ontvangen de afdelingen nog 20% korting.

Afdelingen, bestelt nog heden enige series!

Vraagt een aantal in commissie. Ieder die de boekjes ziet, zal ze gaarne aanschaffen en.... ge versterkt de afdelingskas!

Esperanto en toerisme.

Er gaat bijna geen maand voorbij, dat wij geen nieuwe esperanto-uitgave op toeristisch gebied kunnen vermelden. Thans ontvingen wij:
Een folder van de *Wereldtentoonstelling te Parijs*, met vermelding van de verschillende kortingen, die de tentoonstellingbezoekers genieten op de reiskosten, enz. Niemand, die van plan is dezer dagen Parijs te bezoeken, verzuime deze folder aan te vragen, onder toezending van 1 antwoordcoupon, aan: Societo Franca por la propagando de Esperanto, 34, Rue de Chabrol, Paris (10e).
De Österreichische Verkehrswerbung gaf een mooi gidsboekje uit van 32 bladzijden met vele illustraties van *De Oostenrijkse federatieve landen en hun voornaamste bezienswaardigheden*, benevens een folder, eveneens geïllustreerd, getiteld: *Refreŝiĝo, amuzado, sporto kaj arto en la vojaĝlando Aŭstrio.* Kosteloos verkrijgbaar bij: Esperanto-varbadservo por Austrio, Wien I, Neue Burg.

KIU
erare forprenis mian pluvombrelon en la festvespero de sekcio Rotterdam IIIa je la 1a de aŭgusto pasinta, bonvolu reporti aŭ resendi ĝin al mia adreso: A. A. Otterhof, Spangensche kade 86 B, Rotterdam W.

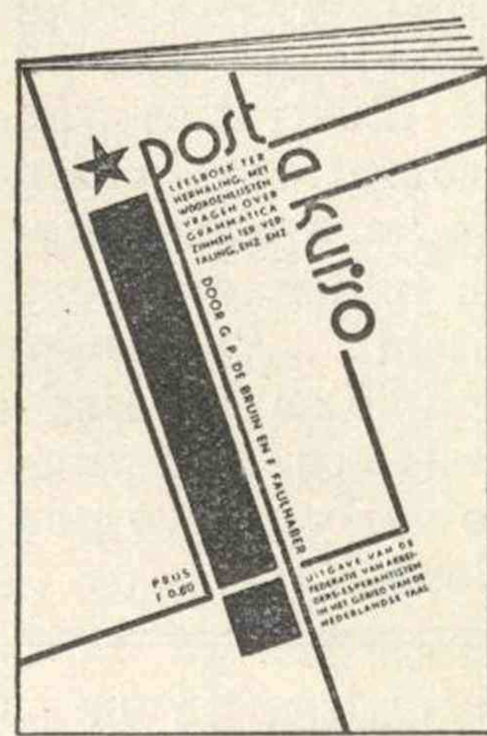
Esperanto en la lernejoj.

Daŭrige al nia raporteto pri la Konferenco „Esperanto en la moderna Vivo" (Vidu L.E. No. 7, pĝ. 83) ni citas pri la diskutoj en la sekcio „Esperanto en la lernejoj" la jenon el „Internacia Pedagogia Revuo":

„Prezidis en tiu sekcio profesoro Pariselle, direktoro de la universitato de Besançon, kaj kiel vic-prezidantoj funkciis profesoro Waringhien kaj la prezidanto de TAGE, profesoro Beckman. Profesoro W. en sia salutparolado forte laŭdis la iniciaton de TAGE koncerne la enketon, kiu povis doni firman bazon por la tuta laboro, kaj precipe instigis la partoprenantojn baziĝi sur faktoj kaj fari praktike valorajn konkludojn, kiuj ne malaperas inter la rozkoloraj nuboj.
Unue prelegis sinjoro Beckman per laŭtlegado de la raporto pri la TAGE-statistiko kun kelkaj aldonoj precipe pri la spertoj en Anglujo.
Poste raportis fraŭlino Faucher pri la *unuagrada instruado*. El la respondoj de la enketo pri tiu temo ŝi precipe substrekis, ke ĉiuj respondintoj deziris la enkondukon de esperanto en la unuagradan lernejon, sed kelkaj ne deziris devigan instruadon. Oni preferis, ke la instruisto mem instruas, tamen se oni povas disponi pri eksterlanda esperanto-instruisto, li povas fari modelan lecionon. Multaj laŭdis la Ĉemetodon, kaj oni deziris 2 horojn posemajne dum la kvina lerneja jaro. La raportantino ankaŭ menciis multajn intersajn raportojn pri personaj spertoj, sed ankaŭ pri sufiĉe gigantaj reformplanoj. Ŝi opiniis, ke oni unue devas enkonduki esperanton en la seminariojn, ĉar tiam oni post 3-4 jaroj havos sufiĉe da bonaj instruistoj.
Profesoro Waringhien raportis pri la *duagrada instruado*. Nuntempe oni precipe povus akiri la rajton fari eksperimenton kun esperanto tiamaniere, ke oni instruus la lingvon dum duonjaro en unua klaso de duagrada lernejo kaj poste farus provon pri la lingvaj scioj ĉe fino de la jaro inter tiuj, kiuj lernis esperanton kaj tiuj, kiuj ne lernis ĝin. Por akiri geinstruistojn oni provizore devas aranĝi somerajn kursojn.
La idealo certe estas, ke oni instruas esperanton en la unuagradaj lernejoj, sed provizore oni ankaŭ povas provi instruadon en la unua klaso de duagrada lernejo dum 4 horoj posemajne. Aliaj fremdaj lingvoj tiam devas atendi ĝis la dua jaro, kaj oni uzos esperanton precipe kiel „iniciatilo kaj komprenilo" por la lingva studado. *Pro tio la direkta metodo ne estas rekomendinda, la miksita preferinda.* En la postaj klasoj oni instruos dum duonhoro posemajne kaj en la ekzameno de la duagrada lernejo oni aranĝos provon ankaŭ pri esperanto, kiu donos al la lernantoj kromajn poentojn. Sed por tiu instruado oni bezonas specialajn instruistojn, kaj tial oni ankaŭ en tiu kazo devas pripensi la seminariojn.
Pri la *supera instruado* raportis profesoro Dejean de la universitato de Grenoble. Li substrekis la gravecon de esperanto por ĉiuj studadoj komparaj, sed konfesis, ke la rezultoj ankoraŭ estas malgravaj, precipe pro la trostreĉado de la studantoj. Li rekomendis kursojn en la diversaj fakultatoj.
Post ĉiu raporto sekvis diskutado.
Precipe oni plendis pro manko de sufiĉe spertaj instruistoj, ĉar amatoroj ofte faras pli da malutilo, ol da utilo. Ankaŭ mankas lernolibroj, legolibroj, korespondantoj*) k.t.p. Same kiel la plej multaj raportintoj, la parolantoj postulis la devigan instruadon, ĉar la libervola instruado, ne donas bonajn rezultojn kaj devigas la instruiston al diversaj ludoj, amuzoj k.t.p., kiuj havas malgrandan pedagogian valoron. Ankaŭ la gepatroj povas malhelpi la instruadon, ĉar ili nur pripensas ekzamenojn, kaj, se infano, kiu lernis esperanton, malsukcesas, tuj ja kulpos nur esperanto! Sed ankaŭ la lingvo mem povas kaŭzi malfacilaĵojn, ĉar la infanoj trovas ĝin sufiĉe malfacila pro ĝia logika konstruo, kiu devigas ilin al pensado kaj ne nur al mekanika studegado. Oni ankaŭ avertis pri statistiko; la ciferoj en la TAGE-statistiko estas de tre malsama valoro. Precipe en Anglujo la socioj de la sescent raportitaj infanoj estas tre variaj.
Diversaj sugestoj aperis. S-ro Aarse rekomendis kiel provon fari prelegon kun lumbildoj por la gepatroj, kies infanoj tradukos frazon post frazo en la nacian lingvon. Li ankaŭ ŝatis draman prezentadon, ĉar tiam la infanoj lernas vivi en la lingvo. S-ro Glück menciis sian tre sukcesan paroladon antaŭ la ministro por instruo kaj 40 inspektoroj, faritan antaŭ kelkaj monatoj en Nederlando; profesoro Sygnarski menciis bultenon en pola lingvo pri esperanto por la pola instruistaro, kiun li elsendis al preskaŭ 1500 mezlernejoj, vekante tiamaniere intereson por nia lingvo en rondoj, kiuj antaŭe preskaŭ nenion aŭdis pri ĝi. S-ro Paris substrekis, ke oni devas eluzi la egoismon de la instruistoj, kiuj ofte por esperanto povas ricevi kromhorojn en la lernejo kaj tiel ankaŭ pli bonan salajron.
Speciala sperto estas precipe menciinda. En la universitato de Besançon oni faris la jenan eksperimenton. Kun permeso de la ministro por instruo kaj la direktoro, profesoro Pariselle, la novbakita esperanto-instruisto, s-ro George, ekde unua de februaro ĉijare instruis esperanton al diversaj infanoj inter 13- kaj 16-jaraj. Dum la instrua tempo okazis la paska libertempo kaj krom tio kelkaj el la infanoj devis studegi por gravaj ekzamenoj. Ankaŭ en aliaj kazoj la grupo ne estis homogena; kelkaj jam iom studis esperanton, kelkaj ne. Kun tiuj infanoj s-roj Beckman, Glück kaj Synarski faris ekzamenon antaŭ la konferenco, demandante la infanojn pri diversaj ĉiutagaj aferoj, kaj ili tre bone sukcesis. Certe la eksperimento estas daŭrigata, kaj krom tio s-ro Waringhien povis sciigi dum la ferma kunveno, ke *la vicministro por teknika instruado decidis enkonduki esperanton en ĉiuj teknikaj lernejoj en Francujo"*.
La lasta komuniko kaj la akceptita rezolucio estas la solaj konkretaĵoj de tiu ĉi parto de l' konferenco. Cetere la tuta afero estas ankoraŭ en embria stato. Ni staras ĉe la komenco de la vojo irota. Necesas nun *organize* trakti kaj propagandi la ideon. Sen organiza agado la celo ne estas atingebla. Nia Federacio jam pretigas sin.

*) Ĉu TAGE ne estas informita pri tio, kion faras nia Federacio sur tiu kampo? (Red. L E.).

DEZE WINTER

houdt men de nieuwe leden op aangename en nuttige wijze bezig met
POST LA KURSO
Leesboek ter herhaling, met woordenlijsten, vragen over grammatica, zinnen ter vertaling enz.
DOOR G. P. DE BRUIN EN F. FAULHABER
Pas verschenen.

PRIJS INGENAAID . . . . . f 0.60
GEKARTONNEERD . . . . . . f 0.75
LIBRO-SERVO FLE, A'DAM-O., POSTBUS O. 50, POSTGIRO 111278

EXAMEN DOEN.

De examens A en B van de Algemene Nederlandse Esperanto-Examen-Commissie worden gehouden:

24 October te Deventer.
7 November te Den Haag.
20 November te Amsterdam.

Prospectus met nadere inlichtingen wordt op aanvraag kosteloos toegezonden door de secretaresse-penningmeesteresse H. M. Mulder, Zilvermeeuwstraat 29, Badhoevedorp.

MEDEDELINGEN VAN HET FEDERATIE BESTUUR

Sekretariaat: Postbus W. 6, Amsterdam (West) - Administratie: Postbus O. 50; Postgiro Amsterdam Nummer 144698, Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nummer 111278

Afdelingssecretarissen opgelet!
13 September worden aan alle secr. de ledenlijsten ter invulling toegezonden. Wij verwachten ze 1 Oct. *goed* ingevuld terug (dus zonder leden te vergeten; in de vorige lijsten werden n.l. 42 leden door 21 afdelingen vergeten, wat ons een avond en de Federatie meer dan een gulden aan porti kostte). Zij, die op 15 Sept. geen of te weinig lijsten hebben ontvangen, melden ons dit *terstond*.

Dit jaar alle cursisten L E!
Houdt er eventueel met het cursusgeld rekening mee! Bedenkt, dat ge door een abonnement de cursisten reeds met ons doel en streven vertrouwd maakt en hen aan onze organisatie bindt! Voor 25 cent 6 nummers, mits alle exemplaren van eenzelfde numer aan één adres kunnen worden gezonden. Bestelt zo spoedig mogelijk, opdat wij er met de oplaag rekening mee kunnen houden!

Dringend verzoek !
Alle correspondentie bereffende de ledenlijst moet naar Postbus O 50 worden gezonden, ter voorkoming van vertraging. Alle adresveranderingen worden bij voorkeur door den afdelingssecretaris naar ons gezonden, *dus niet door ieder lid apart!* Men geve geen adresveranderingen door aan SAT, *dit doen wij!*

Van de redactie.
Weer ontvingen we mededelingen voor L E, waarbij twee zijden van het papier werden gebruikt. Dit betekent voor ons *extra werk.* Leest de circulaire „Wenken aan de functionarissen", die iedere secretaris t.z.t. ontving.

Voor begincursussen
hebben we op verzoek van verschillende afdelingen ook tot heruitgave van ons beproefde „Nia Lernolibro" besloten, zodat men thans weer de keus heeft uit 2 leerboeken, n.l. *Nia Lernolibro,* door Jac. Lem Jr., 208 blz. Prijs f0.85, gecart. f 1.—. *La Komencanto,* door G. P. de Bruin, 148 blz. Prijs f 0.65, gecart. f 0.80. Afdelingen 30% korting.

Voor herhalingscursussen
o. a. ten behoeve van hen, die in Mei j.l. de begincursus hebben beëindigd, gebruike men:
La unuaj paŝoj en nova mondo, door A. Rebers. Geïllustreerd. Prijs per deeltje f 0.12½. De 5 deeltjes f 0.55. *Post la Kurso,* door G. P. de Bruin en F. Faulhaber. Prijs f 0.60, gecart. f 0.75.
Afdelingen 20% korting.

Voor vervolgcursussen
biedt onze *Fondscatalogus* een schat van studiemateriaal.

Kindercursussen.
beginne men met *La Malgranda Mondo,* door A. Rebers, dat de lessen bevat, die in het vorige seizoen in „La Vojo" zijn verschenen. 48 blz. geïllustreerd. Prijs f 0.30. Afdelingen 20% korting.

Vervolgcursussen voor kinderen
die in het vorige seizoen uit „La Vojo" hebben geleerd, maken wederom gebruik van „La Vojo", waarin nu een voortgezette cursus verschijnt onder de naam *Pli Vasta Mondo.* De reeds verschenen nummers, waarin de lessen 1—6 voorkomen, kunnen nog geleverd worden. Prijs f 0.50 per jaar.
Indien gij onze uitgaven nog niet kent, vraagt dan een ex. ter inzage.

Wandkalender 1938.
Evenals vorig jaar zijn wij van plan een wandkalender uit te geven. Daar er dit jaar een langere tijd van voorbereiding is, zullen wij er voor zorgen, dat de uitvoering beter is dan vorig jaar. Het schild wordt groter, voorzien van een tekening in kleurendruk. Op de bladen zullen wij dit keer ook foto's betreffende Esperanto reproduceren.
De prijs voor hen, die vóór 15 Oct. bestellen, zal waarschijnlijk 65 cent bedragen (niet méér). Na verschijning wordt de prijs hoger.
Hoe groter het aantal bestellingen, hoe lager de prijs!
Het geheel wordt een fraaie wandversiering!
Afdelingen, maakt propaganda onder de leden. Gij ontvangt 10% korting.

Onze propaganda-krant.
Hiervan hebben wij er *25 duizend* laten drukken. De omvang is 12 pag. geworden. Colportageprijs is 3 cent. Afdelingen betalen slechts 2 cent. Bestelt nog heden een kwantum. Als propagandamiddel is het uitstekend en.... gij steunt de afdelingskas, die deze maand ongetwijfeld wel enige extra-inkomsten kan gebruiken. 20 duizend exemplaren zijn reeds verzonden. Als wij er met z'n allen voor zorgen, dat er geen enkel exemplaar blijft liggen, niet bij ons en niet bij de afdelingen, betekent dat niet alleen een goede propaganda, maar wij voorkomen tevens, dat de Federatie er geld op toe legt, en.... de afdelingen verdienen 250 gulden!

Onze brochures, het foldertje en het raambiljet
zijn bijna uitverkocht!
Van het *kalendertje 1938* is de eerste oplaag uitverkocht, het 2e tienduizendtal is ter perse. Dit kaartje kunnen wij de gehele winter gebruiken.

Ons strooibiljet
is een succes! Alhoewel de prijs door het grote formaat duurder moest zijn dan vorige jaren (toch legt de Federatie er minsten 250 gulden op toe!), zijn er reeds 275 duizend ex. besteld door ongeveer 80 afdelingen. Waar blijven de overige?

Werf-actie oud-leden.
Thans is het tijd, degenen, die om de een of andere reden de afdeling hebben verlaten, weer terug te winnen. Opdat zij het eventueel vergetene weer kunnen „ophalen", richte men voor hen in afdelingsverband een studie-clubje op met ons boekje *Post la kurso,* dat het aangename van gemakkelijke en interessante leesstof verenigt met het nuttige van herhaling en toepassing der taalregels. Juist een boekje voor hen, die, na enige tijd niets meer aan Esperanto gedaan te hebben, weer op dreef willen komen, zonder van voren af aan te beginnen.
Wint de oud-leden weer terug!

Volgend L E
verschijnt 9 October. Copy moet uiterlijk 29 Sept. in ons bezit zijn.

DISTRIKTS MEDEDELINGEN

DISTRICT AMERSFOORT.
Secr.: Scheltemalaan 5.
En kunveno de la du sekcioj ni elektis distriktan estraron. Secr. M. Polak. Por la propagando ni fondis teatran grupon, kiu senpage kunlaboros en propagandaj kunvenoj. La fondo de la distrikto estis sekvo de la fondo de dua sekcio en Leusderkvartalo. M. Polak, secr.

DISTRICT AMSTERDAM.
Secr.: Solostraat 19 (O.)
Ons plan om gedurende September in de verschillende wijken van de stad propaganda te maken door middel van een z.g. luidspreker-auto, kan door het niet toestaan van overheidswege, geen doorgang vinden. 't Is jammer, maar er blijven nog steeds veel mogelijkheden om het resultaat van de propaganda-actie gedurende September, dien van de vorige jaren te doen overtreffen.

Wandeltocht op Zondag 12 September.
Verzamelen 's morgens om 8 uur bij de Berlagebrug (zijde Amsteldijk). Vandaar over 't Kalfje, Ouderkerk naar Abcoude; dan langs het Gein, Diemerbrug weer naar ons verzamelpunt. Zoals blijkt, een tamelijk grote afstand, dus alleen geschikt voor enigszins geoefende wandelaars.
Het Amsterdamse zangkoor houdt een excursie naar Purmerend op Zondag 12 September a.s. Fietsers vertrekken 9 uur van het Tolhuis. In Purmerend bijeenkomst

en wandeling naar Kwadijk. Niet-leden uit Amsterdam en uit de omgeving van Purmerend zijn welkom.
Kantemuloj nogmaals: Het koor repeteert iedere Maandagavond van 8.30-10.30 Marnixstraat 140. Contributie 15 cent per week, werklozen 5 cent.

AFD. A'DAM I. A.L.S.E.
Secr.: Van Helt Stocadestraat 27¹.
Nu de vacantie achter de rug is, worden de leden er op attent gemaakt, dat de conversatie nog steeds om 8.30 uur een aanvang neemt. Vooral met het oog op ons jubileumfeest, waarvoor 1000 kaarten aan den man moeten worden gebracht, alsmede het beoefenen van het spreekkoor en het jubileumlied, moeten wij op de leden kunnen rekenen. Wegblijvers kunnen daar niet aan deelnemen.
De kaarten kosten slechts 50 cent, leden gratis. Doet uw best. Ook de tombola kan nog wat gebruiken, wacht daar niet te lang mee. Geen lid onttrekke zich aan het welslagen van ons feest. Dit alles geldt ook voor de nieuwe leden. Attentie! Uw prikkaart wordt deze maand ingewacht. Ne forgesu!
Onze huishoudelijke vergadering zal worden gehouden op 15 September in het clublokaal om 8.30 uur, met als hoofdpunt het 30-jarig jubileum. B. C. Hessels.

AFD. AMSTERDAM VIII.
Secr.: Waverstraat 85, Z.
En nia estrarkunveno ni priparolis la „Verda Monato"-n. Ni ekspozicios de 18-19 kaj 25-26 de Septembro. Loko sekvos. Ĉies kunlaboro necesas. Ni aranĝos ekskursojn tra nia kvartalo. Vizitu la konversaciajn vesperojn. A. v. Praag, sekr.

AFD. A'DAM X. „La Espero."
Secr.: Marnixstraat 64².
In een algemene ledenvergadering op 2 Sept. j.l., die goed bezocht was, greep een verandering in het bestuur plaats. Tot nieuwe secretaris werd gekozen D. Koeman, Marnixstraat 64².
Enige maanden geleden werd door ziekte en aftreden van den voorzitter één onzer meest actieve leden, n.l. k-do D. Muller tot voorzitter benoemd. Zoals bekend, is deze laatste één der oprichters van onze groep, die nu een kleine honderd leden telt. Een woord van dank aan de bestuursleden, die aftraden, is hier zeker op zijn plaats.
De tentoonstelling gedurende de groene maand zal van 18-26 September gehouden worden in ons lokaal De Wittenstraat 50. Geopend van 8-10 uur 's avonds op werkdagen (uitgezonderd Vrijdags). Op Zaterdag en Zondag geopend van 2-10 uur.
Een ieder werke mee, opdat wij onze successen der afgelopen jaren nog overtreffen.
D. Koeman, secr.

AFD. ALKMAAR.
Secr.: Oudegracht 91.
Dum aŭgusto ni pro la ferioj paŭzis. Refreŝigitaj ni komencu la laborojn por la „Verda Monato". La plano estas jam preta. Ni klopodos organizi kurson en N. Scharwoude kaj eble gvidos iun en Stompetoren. Por Alkmaar mem ni atendas kursanojn por almenaŭ du kursoj. Pli detalaj informoj en nia propra organo. Eklaboru!
C. Joon, secr.

AFD. AMERSFOORT II.
Secr.: Bisschopweg 86.
Nia ĵus fondita grupo jam eklaboris. En niaj kunvenoj regas bona sfero. Dankon al k-do De Boer pro liaj laboroj rilate al la kursgvidado. Ni provizore kunvenos ĉiun mardvesperon je la 8a en salono de la ludĝardeno, Marconistraat, Leusderkwartier. Ĉiuj kunlaboru por la pligrandigo de nia sekcio.
A. v. Putten, sekr.

AFD. ENSCHEDE.
Secr.: Penninkstraat 14.
Door onze afdeling wordt een tentoonstelling georganiseerd op 18, 19 en 20 September in ons lokaaltje aan de Zuiderhagen. Voor hen, die de laatste vergadering niet bezochten, verzoeken wij beleefd, doch dringend zich bij den contributie-inner aan te melden, om mee te helpen verspreiden. Er wordt begonnen de 13e September. Ook raambiljetten zijn verkrijgbaar in ons gebouw en bij de contributie-inners. Verder neme men er nota van, dat elke Woensdagavond onze afdeling vergadert omdat wegens het twee- of drie-ploegenstelsel onze leden niet altijd aanwezig kunnen zijn. De avond wordt dan ingedeeld: vóór de pauze vergadering, na de pauze vervolgcursus.
Dus ieder, die kan, zorge aanwezig te zijn op de vergadering, met het verspreiden van strooibiljetten en gedurende de tentoonstelling in ons lokaaltje.

AFD. HILVERSUM.
Secr.: Rigelstraat 24¹.
En nia lasta kunveno ni priparolis la „Verda Monato"-n kaj la aranĝon de la kursoj. Kvankam ĉeestis ne multaj anoj, ni tamen sukcesis pretigi laborplanon, por kiu ni bezonas ĉies helpon. Ni havos elementan kaj daŭrigan kursojn. Ni, eble, aranĝos en kunlaboro kun la distrikta estraro kurson en Laren. Por la elementa kurso ni luis lernejan ĉambron je Langgewenst 3. Komenciĝo je la 7a de oktobro. Ĉiu do kunlaboru; ĉiu faru sian devon!
O. de Vries, secr.

AFD. DEN HAAG I.
Secr.: Hoefkade 88.
Je la dudek unua de julio ni entombigis nian fidelan kaj lojalan kamaradon W. Bommel, kiu mortis en la aĝo de kvindek du jaroj. Ĉiam ni memoros liajn multegajn laboron kaj gvidadon de la kursoj dum multaj jaroj. Nia movado, precipe la grupo, perdas en li grandan laboreman kamaradon. Li estis unu el niaj plej malnovaj anoj kaj ankaŭ pioniro por Esperanto en nia urbo. Ni neniam forgesos, kion li faris spirite kaj mone por nia grupo. Li ripozu en paco. La sekr.
(La artikolo venis tro malfrue por la antaŭa numero de L E. Red. L E.)

AFD. LEEUWARDEN.
Secr.: Marnixstraat 19.
Vrijdagavond 27 Augustus kwamen we in buitengewone vergadering in het eigen gebouwtje bijeen met als spreker den Hongaar Fenyö uit Boedapest.
Hij vertelde in vlot esperanto van zijn reizen door Oostenrijk, Duitsland, Denemarken, Noorwegen en Zweden.
Op zeer amusante en onderhoudende wijze schetste hij zijn ontmoetingen met esperantisten in de diverse landen.
In de pauze werden enige vragen betreffende de arbeiders-beweging in het buitenland gesteld, welke door k-do Fenyö naar genoegen werden beantwoord.
Hierna werden door hem lichtbeelden vertoond van de prachtige monumenten, bruggen, enz. van Boedapest en van Hongaarse klederdrachten.
De voorzitter sprak uit naam van alle aanwezigen toen hij den spreker dankte voor zijn zeer leerzame rede.

AFD. ROTTERDAM III.
Secr.: Multatulistraat 29, W.
De propagandacommissie heeft haar werk reeds aangevangen. Zij verwacht van ieder medewerking en ziet gaarne toezending van aanwijzingen voor tentoonstellingen, colportage enz. tegemoet. Ook propaganda-materiaal is hartelijk welkom. De secretaris van de propaganda-commissie is: P. Bakker, Aelbrechtskade 39 b, Rotterdam-W.
(Wij maken de commissie attent op onze zo juist verschenen brochure „De Esperanto-tentoonstelling." Red. L E.)

AFD. STADSKANAAL. „Amikeco".
Secr.: Schoolstraat 34, Musselkanaal.
En nia lasta kunveno ni priparolis la laboron de la verda monato. Ni decidis okazigi propagandajn kunvenojn en Musselkanaal, 2e Exloërmond kaj Em. Compascuum, kie nia teatra klubo ludos kelkajn teatraĵojn. Kdoj v. Altena kaj Israëls parolados kaj iu k-do deklamos. Gekamaradoj vizitu regule niajn kunvenojn. Ĉiu devas kunlabori. H. Weijen, sekr.

AFD. WESTZAAN. „Zamenhof."
Sekr.: G 101.
La 23an de Julio ni aranĝis subĉielan kunvenon. Pro la malbona vetero ĝi ne sukcesis kiel ni deziris. Mirige estas, ke eĉ ne ĉiuj gemembroj el nia propra sekcio ĉeestis. Ni tre bedaŭras tion. Gekamaradoj, ne malaktiviĝu. Helpu fortigi vian sekcion.
La 27an de Aŭgusto ni okazigis membrokunvenon. Nur kelkaj ĉeestis. Ni decidis mendi 150 propagandgazetojn kaj 200 poŝkalendaretojn. Ĉar nia profito de la pasintjara elementa kurso estis iom malesperiga, ni decidis por la venonta vintro ne okazigi elementan kurson, sed pli kapabligi nian sekcianaron en la praktika uzado de la lingvo esperanta.
N. Wezel-v. d. Spek, sekr.-ino.

AFD. ZAANDAM.
Secr.: P. Hendrikstraat 39 b.
Als deze regels verschijnen is het werk voor de „Verda Monato" reeds ingezet. Denkt aan onze marktpropaganda op Zaterdag 18 en 25 September a.s. Meldt u bij k-do Driesten om deel te nemen aan onze propaganda. Onze feestavond belooft een succes te worden, ieder lid trachte zoveel mogelijk kaarten te verkopen! Denkt men er wel om, dat de vragenlijsten worden teruggezonden? Er liggen bij ons nog enige raambiljetten. Wie heeft nog een venster vrij? Secr.

DANKESPRIMO.
Kvankam oni jam antaŭe jam menciis la nomon de k-do Podgorski, tamen ankaŭ mi kontribuos iom al tio. Kun kolego vizitante Parizon, ni spertis, ke nia k-do, kiun ni antaŭe informis, plenumis sian promeson helpi nin tute lojale. Li montris sin vera esperantisto kaj kamarado. Cetere ni havis la okazon montri, ke Esperanto vere taŭgas por sia celo kaj uzante nian lingvon ni propagandis ĝin al internacia publiko. Ni tre rekomendas al ĉiu fari vojaĝon al Parizo.
Leeuwarden. S. Riemersma, ĉefkonduktoro.

SAT-RONDO AMSTERDAM.
Subskribintoj kontrolis la librojn kaj la kason de la A'dama SAT-rondo kaj trovis ĉion en bona ordo.
J. M. T. REIJGERS, 17854.
J. KOSM Jr., 19952.